

PROPOSTA PEDAGÒGICA DEPARTAMENT DE MÚSICA

Alacant, Octubre de 2025

1. Introducció i justificació.....	3
2.- Objectius generals de etapa.....	5
2.1 Objectius generals de l'ESO	
2.2 Objectius generals de Batxillerat.	
3.Contribució de la matèria a l'adquisició de les competències clau.....	7
4.Música Primer E.S.O.....	8
4.1.Competències específiques	
4.2.Sabers bàsics.	
4.3.Criteris d'avaluació.	
5.Música Segon E.S.O.....	12
5.1.Competències específiques	
5.2.Sabers bàsics.	
5.3Criteris d'avaluació.	
6.Música Tercer E.S.O.	15
6.1.Competències específiques	
6.2.Sabers bàsics.	
6.3Criteris d'avaluació.	
7.Creativitat musical Tercer E.S.O.....	17
7.1.Competències específiques	
7.2.Sabers bàsics.	
7.3Criteris d'avaluació.	
8.Musica Quart E.S.O.....	20
8.1.Competències específiques	
8.2.Sabers bàsics.	
8.3Criteris d'avaluació.	
9.Anàlisi musical Primer Batxillerat.....	23.
9.1.Competències específiques	
9.2.Sabers bàsics.	
9.3Criteris d'avaluació.	
10.Cor i tècnica vocal Primer Batxillerat.....	26.
10.1.Competències específiques	
10.2.Sabers bàsics.	
10.3Criteris d'avaluació.	
11.Llenguatge i pràctica musical Primer Batxillerat.....	28.
11.1.Competències específiques	
11.2.Sabers bàsics.	
11.3Criteris d'avaluació.	

12.Anàlisi musical Segon Batxillerat.....	31.
12.1.Competències específiques	
12.2.Sabers bàsics.	
12.3Criteris d'avaluació.	
13.Cor i tècnica vocal Segon Batxillerat.....	35.
13.1.Competències específiques	
13.2.Sabers bàsics.	
13.3Criteris d'avaluació.	
14.Història de la Música i de la Dansa Segon Batxillerat.....	38
14.1.Competències específiques	
14.2.Sabers bàsics.	
14.3Criteris d'avaluació.	
15.Temporalització de les Unitats didàctiques.....	41
16.Situacions d'aprenentatge.....	44
17.Orientacions metodològiques.....	46
18.Instruments d'avaluació.....	47
19.Criteris de qualificació.....	48.
20.Recuperació de pendents (Pla de reforç).....	49.
21.Atenció a la diversitat i educació inclusiva.....	49.
22.Temes transversals i ODS.....	51
23.Avaluació de la pràctica docent.....	53
24.Composició del Departament. Nivells que imparteixen.....	54

1. Introducció i justificació

Denominem proposta pedagògica al document que arreplega el conjunt de criteris i decisions que permeten adequar el currículum, prescrit en la normativa en vigor, a un determinat context educatiu.

La programació didàctica de Música Clau B pretén la concreció dels elements del currículum actual, amb la finalitat d'aconseguir els objectius, així com el desenrotllament de les competències clau expressats en la normativa vigent, contribuint, del mode que esta determina, a l'assoliment de les finalitats de l'ESO en els àmbits d'aplicació de la Llei orgànica 3/2020.

Esta programació s'articula entorn dels criteris preceptius expressats en la normativa vigent, a saber:

- **LOMLOE** (Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, publicada en el BOE de 30 de desembre de 2020).
- **Reial decret 984/2021**, de 16 de novembre, pel qual es regula l'avaluació i promoció en l'Educació Primària, així com l'avaluació, la promoció i la titulació en l'Educació Secundària Obligatòria, el Batxillerat i la Formació Professional (publicada en el BOE el 17 de desembre de 2021).
- **Reial decret 217/2022**, de 29 de març, pel qual s'estableix l'ordenació i les ensenyances

mínimes de l'Educació Secundària Obligatòria.

- **DECRET 66/2024**, de 21 de juny, del Consell, pel qual es modifica el Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'establix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària

- Obligatòria i l'Orde 19/2023, de 29 de juny, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regulen els procediments derivats del Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'establixen l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatòria, i del Decret 108/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'establixen l'ordenació i el currículum de Batxillerat, així com l'organització i el funcionament del Batxillerat nocturn i a distància en la Comunitat Valenciana.

Esta normativa arreplega els següents elements del currículum:

- a) **Objectius:** assoliments que s'espera que l'alumnat haja aconseguit en finalitzar l'etapa i la consecució de la qual està vinculada a l'adquisició de les competències clau.
- b) **Competències clau:** acompliments que es consideren imprescindibles perquè l'alumnat puga progressar amb garanties d'èxit en el seu itinerari formatiu, i afrontar els principals reptes i desafiaments globals i locals de la ciutadania del segle XXI. Les competències clau apareixen recollides en el Perfil d'eixida de l'alumnat al final de l'ensenyança bàsica i són l'adaptació al sistema educatiu espanyol de les competències clau establides en la Recomanació del Consell de la Unió Europea de 22 de maig de 2018 relativa a les competències clau per a l'aprenentatge permanent.
- c) **Competències específiques:** acompliments que l'alumnat ha de poder desplegar en activitats o en situacions en les quals són requerits els sabers bàsics de cada matèria o àmbit. Les competències específiques constitueixen un element de connexió entre, d'una banda, el Perfil d'eixida de l'alumnat, i per una altra, els sabers bàsics de les matèries o àmbits i els criteris d'avaluació.
- d) **Criteris d'avaluació:** referents que indiquen els nivells d'acompliment esperats en l'alumnat en les situacions o activitats a les quals es referixen les competències específiques de cada matèria o àmbit en un moment determinat del seu procés d'aprenentatge.
- e) **Sabers bàsics o continguts:** coneixements, destreses i actituds propis d'una matèria o àmbit l'aprenentatge del qual és necessari per a l'adquisició de les competències específiques d'esta.
- f) **Situacions d'aprenentatge:** experiències d'aprenentatge que impliquen el desplegament per part de l'alumnat d'actuacions associades a competències clau i competències específiques i que contribueixen al seu torn a l'adquisició i desenrotllament d'estes. Esta programació didàctica arreplega, pel que fa a la matèria de Música, l'expressat en el Reial decret 217/2022, de 29 de març, pel qual s'establix l'ordenació i les ensenyances mínimes de l'Educació Secundària Obligatòria.

2.- Objectius generals de etapa

2.1 Objectius generals de l'ESO

L'Educació Secundària Obligatòria contribuirà a desenvolupar en els alumnes i les alumnes les capacitats que els permeten:

- a) Assumir responsablement els seus deures, conèixer i exercir els seus drets en el respecte a les altres persones, practicar la tolerància, la cooperació i la solidaritat entre les persones i grups, exercitar-se en el diàleg afermant els drets humans com a valors comuns d'una societat plural i preparar-se per a l'exercici de la ciutadania democràtica.
- b) Desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge i com a mitjà de desenvolupament personal.
- c) Valorar i respectar la diferència de sexes i la igualtat de drets i oportunitats entre ells. Rebutjar els estereotips que suposen discriminació entre hòmens i dones.
- d) Enfortir les seues capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb les altres persones, així com rebutjar la violència, els prejudis de qualsevol tipus, els comportaments sexistes i resoldre pacíficament els conflictes.
- e) Desenvolupar destreses bàsiques en la utilització de les fonts d'informació per a, amb sentit crític, adquirir nous coneixements. Desenvolupar les competències tecnològiques bàsiques i avançar en una reflexió ètica sobre el seu funcionament i utilització.
- f) Concebre el coneixement científic com un saber integrat, que s'estructura en diferents disciplines, així com conèixer i aplicar els mètodes per a identificar els problemes en els diversos camps del coneixement i de l'experiència.
- g) Desenvolupar l'esperit emprenedor i la confiança en si mateix, la participació, el sentit crític, la iniciativa personal i la capacitat per a aprendre a aprendre, planificar, prendre decisions i assumir responsabilitats.
- h) Comprendre i expressar amb correcció, oralment i per escrit, en la llengua castellana i, si n'hi haguera, en la llengua cooficial de la comunitat autònoma, textos i missatges complexos, i iniciar-se en el coneixement, la lectura i l'estudi de la literatura.
- i) Comprendre i expressar-se en una o més llengües estrangeres de manera apropiada.
- j) Conèixer, valorar i respectar els aspectes bàsics de la cultura i la història pròpies i de les altres persones, així com el patrimoni artístic i cultural.
- k) Conèixer i acceptar el funcionament del propi cos i el dels altres, respectar les diferències, afermar els hàbits de cura i salut corporals i incorporar l'educació física i la pràctica de l'esport

per a afavorir el desenvolupament personal i social. Conèixer i valorar la dimensió humana de la sexualitat en tota la seua diversitat. Valorar críticament els hàbits socials relacionats amb la salut, el consum, la cura, l'empatia i el respecte cap als éssers vius, especialment els animals, i el medi ambient, contribuint a la seua conservació i millora.

- l) Apreciar la creació artística i comprendre el llenguatge de les diferents manifestacions artístiques, utilitzant diversos mitjans d'expressió i representació.

2.2 Objectius generals de Batxillerat.

A la Comunitat Valenciana, els objectius d'etapa del Batxillerat en la modalitat de Música estan regulats pel Decret 108/2022 i les seues posteriors modificacions. Aquests objectius s'alineen amb la normativa estatal (LOMLOE) i es concreten en el currículum específic per a cada matèria.

Objectius generals del Batxillerat

Segons el decret autonòmic i el Reial decret 243/2022, els objectius generals de l'etapa inclouen:

- Desenvolupar la maduresa personal, intel·lectual i social de l'alumnat.
- Adquirir coneixements i competències que permeten l'accés a estudis superiors.
- Fomentar el pensament crític, la creativitat i l'interès pel coneixement.
- Capacitar per a la vida activa, amb responsabilitat i autonomia.
- Afermar hàbits d'estudi, lectura i treball rigorós.
- Dominar llengües oficials i estrangeres, així com les TIC.
- Comprendre i valorar el món contemporani, la ciència, la tecnologia i el medi ambient.

Objectius específics per a la modalitat de Música

En el currículum de matèries com a Anàlisi musical, Llenguatge i pràctica musical, Història de la música i la dansa, Cor i tècnica vocal, i Producció musical, es persegueixen objectius com:

- Comprendre els elements del llenguatge musical i la seua aplicació en la interpretació i composició.
- Desenvolupar la capacitat auditiva i analítica per a reconèixer estructures musicals.
- Valorar la música com a manifestació cultural i artística, en els seus contextos històrics i socials.
- Fomentar la creativitat musical, tant en la interpretació com en la producció.
- Utilitzar eines tecnològiques per a la creació i edició musical.
- Participar en activitats musicals col·lectives, com el cor, amb actitud col·laborativa i respectuosa.

3. Contribució de la matèria a l'adquisició de les competències clau.

L'ensenyament de la matèria de Música té un paper molt important, i no sols pel que fa al desenvolupament de la competència de consciència i expressió cultural, sinó també perquè potencia capacitats com la comunicació oral i escrita i el pensament matemàtic o el coneixement tecnològic i científic, fomenta l'esperit crític i emprenedor i l'adquisició d'habilitats socials i emocionals. Per tot això, la Música procura un ensenyament integral de l'alumnat.

Proposem una concreció de la contribució de la música a l'adquisició i el desenvolupament de les diferents competències clau del currículum.

a) Comunicació lingüística

La música contribueix a enriquir els intercanvis comunicatius, ja que fomenta el desenvolupament de destreses i d'estratègies comunicatives orals i escrites, i a adquirir i fer servir un vocabulari musical bàsic. L'anàlisi de la lletra i la relació que té amb la música, en l'àmbit del gènere vocal, l'audició i la interpretació de cançons en llengües estrangeres o la integració del llenguatge musical i el llenguatge verbal, com a punt de partida per a comprendre l'estructuració formal del discurs musical i establint analogies entre les frases gramaticals i les musicals, són només uns quants exemples de la manera com la nostra disciplina està lligada íntimament al desenvolupament de la comunicació lingüística.

b) Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia

El llenguatge musical es fonamenta en el llenguatge matemàtic; la representació gràfica de la duració del so i del ritme (figures, silencis, compassos, etc.) s'expressa en forma de proporcions matemàtiques i fraccions, amb la qual cosa la comprensió d'aquests conceptes, i la lectura i la interpretació de partitures musicals, té implícit el desenvolupament de la competència matemàtica. Passa el mateix amb altres conceptes musicals, com l'interval, la distribució en tons i semitons de l'escala, l'acord o les indicacions metronòmiques, per enumerar-ne uns quants.

D'altra banda, s'hi tracten també continguts de caràcter científic i tecnològic, com l'estudi del fenomen físic del so i els diferents paràmetres, la producció del so en les diferents famílies instrumentals i els factors que determinen el timbre propi de cada instrument, els processos biològics de l'audició i la veu i el coneixement de les parts del cos implicades en aquest, etc. A més, la música fa la seua pròpia aportació a la millora de la qualitat del medi ambient reflexionant sobre l'excés de soroll, la contaminació sonora i l'ús indiscriminat de la música, i es fa un èmfasi especial en l'ús correcte de la veu i de l'aparell respiratori per a aconseguir resultats musicals òptims i en l'adquisició d'hàbits d'higiene vocal que contribuïsquen a previndre problemes de salut. D'aquesta manera, des de la matèria de Música es contribueix també a desenvolupar les competències bàsiques en ciència i tecnologia.

c) Competència digital

L'ensenyament de la Música contribueix també a desenvolupar la competència digital, ja que promou el domini bàsic de recursos tecnològics en el camp de la música (aplicacions digitals, maquinari i programari musical, tècniques de tractament i enregistrament del so, producció de missatges audiovisuals, utilització d'Internet com a font d'informació, etc.).

d) **Aprendre a aprendre**

L'estudi de la Música fomenta el desenvolupament de capacitats i de destreses fonamentals per a l'aprenentatge guiat i autònom de l'alumne, com l'atenció, la concentració, la memòria, l'esforç i la constància, al mateix temps que contribueixen a desenvolupar el sentit de l'ordre i de l'anàlisi, i a consolidar hàbits de disciplina i estudi.

e) **Competències socials i cíviques**

Les activitats d'interpretació i de pràctica musical requereixen per part dels alumnes un treball cooperatiu basat en la participació activa, i també la tolerància, el respecte i la solidaritat. Amb això es promou el desenvolupament d'habilitats socials (autocontrol, autoestima i empatia, entre altres) per a relacionar-se amb els altres, així com la presa de contacte amb una varietat ben àmplia de músiques, de diferents èpoques, de manera que s'afavoreix la comprensió de diferents cultures i la valoració dels altres.

f) **Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor**

Amb la interpretació musical es potencia l'habilitat per a planificar i gestionar projectes i es desenvolupen la perseverança, la responsabilitat, l'autonomia i l'autoestima; d'aquesta manera es fomenta la confiança dels alumnes en si mateixos i el seu esperit emprenedor, innovador i crític, i s'incentiva la presa de decisions, el compromís i l'assumpció de responsabilitats.

g) **Consciència i expressions culturals**

La Música està relacionada de manera directa amb aquesta competència en tots els aspectes que la configuren, ja que fomenta la capacitat de comprendre i valorar críticament manifestacions musicals de diferents cultures, èpoques i estils, a partir de l'audició i l'anàlisi musical i sociològica, així com l'adquisició d'habilitats per a expressar idees, experiències o sentiments de manera creativa, especialment amb la interpretació, la improvisació i la composició.

4. Música Primer E.S.O.

4.1. Competències específiques

1. Analitzar propostes musicals, corporals i multidisciplinàries de diferents èpoques i estils per mitjà de la percepció activa, relacionant els elements estructurals i tècnics, amb sentit crític i valorant la diversitat cultural que representen.

2. Relacionar els elements, les característiques i les representacions gràfiques del so, els instruments i la veu a partir de l'anàlisi auditiva i visual amb el plantejament de solucions a les agressions acústiques de l'entorn.

3. Construir propostes musicals basades en la interpretació, la improvisació i l'experimentació a partir de les possibilitats expressives i comunicatives del so, el cos i els mitjans digitals mitjançant processos individuals i col·lectius.

4. Crear projectes musicals i interdisciplinaris mitjançant el disseny, la planificació i l'execució experimentant amb diferents rols, desenvolupant la capacitat crítica, amb una valoració tant el procés com el resultat.

5. Aplicar recursos digitals a l'escolta, la interpretació, la investigació, la creació i la difusió de produccions musicals, adoptant una actitud responsable i d'acord amb la normativa vigent.

Connexions de les competències específiques de la matèria amb les competències clau del perfil d'eixida de l'alumnat al final de l'educació bàsica.

	CCL. Competència en comunicació lingüística	CP Competència Plurilingüe	CMCT Competència matemàtica i en ciència, tecnologia i enginyeria	CD Competència digital	CPSAA Competència personal, social i d'aprendre a aprendre	CA Competència ciutadana	CE Competència emprenedora	CCEC Competència en consciència i expressió culturals
CE 1								
CE 2								
CE 3								
CE 4								
CE 5								

4.2. Sabers bàsics.

Els sabers bàsics són el conjunt de coneixements que l'alumnat ha d'adquirir al llarg de l'etapa per a poder desenvolupar les competències específiques, i que es poden ampliar amb altres sabers desitjables al llarg de l'Educació Secundària. Aquests sabers bàsics es distribueixen en dos blocs que alhora es divideixen en subblocs (SB) i aquests, al mateix temps, en grups (G), seguint la classificació que es fa en cadascuna de les etapes anteriors i que possibiliten una continuïtat a l'aprenentatge, amb la finalitat de donar una formació contínua, integral i sòlida.

Bloc 1. Percepció i anàlisi

1.1. Contextos musicals i culturals (CE1, CE2)

Obres i interprets.

-Mites, estereotips i rols de gènere transmesos a través de la música i la dansa. Professions musicals des d'una perspectiva igualitària.

-Compositores i compositors d'estils i èpoques diferents.

-Intèrprets i grups de l'actualitat: actuacions en viu i registrades per mitjans audiovisuals.

Patrimoni musical.

-Música tradicional a Espanya i la diversitat cultural.

-Patrimoni musical de la Comunitat Valenciana. Estils, danses, esdeveniments i manifestacions.

-Música i dansa d'altres cultures del món.

-L'evolució del so i la música en els mitjans audiovisuals i les tecnologies digitals.

Gèneres musicals

-Classificació dels gèneres musicals i escènics.

-Funció social de la música.

Agrupacions vocals.

-Agrupacions vocals i instrumentals representatives de músiques del món i de la música tradicional.

La veu i els instruments

-Classificació de la veu i de les diferents famílies instrumentals.

-Organologia representativa de músiques del món i tradicional.

-Instruments no convencionals des d'una perspectiva de desenvolupament sostenible.

Terminologia i normes de comportament

-Terminologia musical. Argumentació oral i escrita.

-Pautes d'atenció i comportament en l'audició musical i davant de diferents propostes artístiques.

Actitud oberta i valorativa.

1.2. Elements del so i estructura musical (CE1, CE2, CE5)

El procés d'escolta

- Elements que intervenen en el procés d'audició. L'oïda.
- Escolta activa. Pautes d'atenció, percepció i memòria.
- Les qualitats del so
- Les qualitats del so: altura, intensitat, duració i timbre. Representacions gràfiques. Unitats de mesura.
- Relació entre el silenci, el so i el soroll amb l'entorn. Agressions acústiques i creació d'ambients sonors saludables
- El caràcter
- El caràcter musical. La música i les seues sensacions.
- El ritme.
- Pols, tempo i matisos agògics. Classificació dels compassos.
- Recursos rítmics i melòdics: síncope, contratemps i valors irregulars.
- Melodia i harmonia
- La melodia. Identificació de diferents tipus de melodies: lineals, ondulades i trencades.
- Escala musicals. Intervalls.
- L'harmonia: armadures bàsiques i graus tonals. L'acord.
- Textures musicals: monodia, polifonia, contrapunt, homofonia i melodia acompanyada.
- Estructura i forma
- L'organització de l'estructura musical.
- Recursos digitals i de les TIC relacionats amb la percepció
- Aplicacions, webs i programes d'edició de partitures, gravació i edició d'àudio.

Bloc 2. Interpretació i creació

2.1. Expressió individual i col·lectiva (CE3, CE4)

Interpretació i tècnica vocal

- La tècnica vocal: respiració, fonació i impostació. Cura i manteniment de la veu: hàbits saludables.
- Obres vocals a una i diverses veus, a cappella o amb acompanyament instrumental. Repertori vocal. La memòria musical en la producció vocal.

Interpretació i tècnica instrumental

- La tècnica instrumental: respiració, control postural, emissió del so, articulació i digitació.
- Obres instrumentals d'interpretació individual i grupal. Repertori instrumental polifònic. La memòria musical i l'aprenentatge per imitació.

Cura instrumental

- La cura i el manteniment dels instruments.
- La construcció d'instruments senzills a partir de materials de l'entorn.

Creació i improvisació

- Principis bàsics de creació musical en contextos escolars.
- La improvisació sobre pautes prèviament establides. L'experimentació, l'exploració sonora i la sonorització.

La notació musical

- Elements bàsics de la notació musical i representacions gràfiques no convencionals aplicats a la pràctica.

Habilitats motrius

- Tècnica corporal.
- El cos com a mitjà d'expressió.
- Danses del món i tradicionals.
- Percussió amb objectes sonors. La percussió corporal.

Projectes artístics (CE3, CE4, CE5)

Planificació

- Fases i criteris de valoració en projectes musicals i interdisciplinaris.
- Àmbits artístics i professionals que intervenen en els projectes i/o les seues fases.

-Estratègies de cerca, selecció i reelaboració d'informació de qualitat.
Arts escèniques

-Elements estructurals i tècnics de les arts escèniques: cos, espai, temps, discurs, estructures i actuació.

Tecnologia per a la producció musical

-Recursos digitals i de les TIC aplicats a la interpretació, la creació i la gravació.

-Llicències d'ús, autoria i protecció de dades. Plantejaments i hàbits de consum ètics i responsables.

Actitud

-Pautes d'atenció i comportament en la participació en les diferents propostes artístiques.

-El control de les emocions en la millora de la interpretació en públic.

4.3 Criteris d'avaluació.

Competència específica 1

-Identificar els elements estructurals i tècnics de gèneres i estils musicals diferents i multidisciplinaris relacionant-los entre si i valorant-ne la diversitat.

-Emetre opinions personals a partir de propostes musicals, corporals i multidisciplinàries, de manera oral o escrita, amb actitud oberta i terminologia adequada.

-Reconèixer elements del patrimoni musical de l'entorn de l'alumnat valorant-ne la diversitat.

Competència específica 2

-Reconèixer les qualitats del so, de manera combinada, les característiques i la representació gràfica.

-Identificar les veus i els instruments en diferents contextos sonors.

-Identificar agressions acústiques de l'entorn i reflexionar sobre possibles solucions.

Competència específica 3

-Interpretar propostes musicals, utilitzant els elements del llenguatge musical i enriquint la identitat pròpia.

-Crear improvisacions de manera guiada mitjançant processos individuals i col·lectius.

-Experimentar amb les possibilitats expressives i comunicatives del so i el cos.

-Manifestar idees, sentiments i emocions per a afavorir processos comunicatius, d'empatia i respecte.

Competència específica 4

-Identificar els processos de creació, edició i difusió musical i les professions que hi intervenen

-Planificar les fases principals d'una producció musical i la difusió.

-Utilitzar tècniques d'interpretació musical i corporal, potenciant la manifestació i el control d'emocions.

Competència específica 5

-Emprar recursos digitals i de les TIC per a compartir creacions d'aula a través del web social, desenvolupant una identitat i un criteri propis amb un sentit del consum responsable i sostenible d'acord amb la normativa vigent.

-Tractar informació musical en diferents mitjans digitals de manera contrastada, utilitzant recursos, entorns informàtics i serveis en xarxa.

-Compartir informació i continguts digitals en projectes musicals col·laboratius, utilitzant les TIC i aplicant bones conductes per a la prevenció del ciberassetjament.

5. Música Segon E.S.O.

5.1. Competències específiques.

1. Analitzar propostes musicals, corporals i multidisciplinàries de diferents èpoques i estils per mitjà de la percepció activa, relacionant els elements estructurals i tècnics, amb sentit crític i valorant la diversitat cultural que representen.

2. Relacionar els elements, les característiques i les representacions gràfiques del so, els instruments i la veu a partir de l'anàlisi auditiva i visual amb el plantejament de solucions a les agressions acústiques de l'entorn.

3. Construir propostes musicals basades en la interpretació, la improvisació i l'experimentació a partir de les possibilitats expressives i comunicatives del so, el cos i els mitjans digitals mitjançant processos individuals i col·lectius.

4. Crear projectes musicals i interdisciplinaris mitjançant el disseny, la planificació i l'execució experimentant amb diferents rols, desenvolupant la capacitat crítica, amb una valoració tant el procés com el resultat.

5. Aplicar recursos digitals a l'escolta, la interpretació, la investigació, la creació i la difusió de produccions musicals, adoptant una actitud responsable i d'acord amb la normativa vigent.

Connexions de les competències específiques de la matèria amb les competències clau del perfil d'eixida de l'alumnat al final de l'educació bàsica.

	CCL. Competència en comunicació lingüística	CP Competència Plurilingüe	CMCT Competència matemàtica i en ciència, tecnologia i enginyeria	CD Competència digital	CPSAA Competència personal, social i d'aprendre a aprendre	CA Competència ciutadana	CE Competència emprenedora	CCEC Competència en consciència i expressió culturals
CE 1								
CE 2								
CE 3								
CE 4								
CE 5								

5.2. Sabers bàsics.

Els sabers bàsics són el conjunt de coneixements que l'alumnat ha d'adquirir al llarg de l'etapa per a poder desenvolupar les competències específiques, i que es poden ampliar amb altres sabers desitjables al llarg de l'Educació Secundària. Aquests sabers bàsics es distribueixen en dos blocs que alhora es divideixen en subblocs (SB) i aquests, al mateix temps, en grups (G), seguint la classificació que es fa en cadascuna de les etapes anteriors i que possibiliten una continuïtat a l'aprenentatge, amb la finalitat de donar una formació contínua, integral i sòlida.

Bloc 1. Percepció i anàlisi

SB. 1.1. Contextos musicals i culturals (CE1, CE2)

G1. Obres i intèrprets

-Evolució de la música i de la dansa occidental. Obres de diferents estils i períodes històrics des dels inicis fins a la música actual.

-Mites, estereotips i rols de gènere transmesos a través de la música i la dansa. Professions musicals des d'una perspectiva igualitària.

-Compositores i compositors d'estils i èpoques diferents.

-Intèrprets i grups de l'actualitat: actuacions en viu i registrades per mitjans audiovisuals.

G2. Patrimoni musical

-Música popular urbana i contemporània.

-L'evolució del so i la música en els mitjans audiovisuals i tecnologies digitals.

G3. Gèneres musicals i escènics

-Classificació dels gèneres musicals i escènics.

-Els gèneres en diferents contextos històrics.

-Funció social de la música.

G4. Agrupacions vocals i instrumentals

-Formacions en la música popular urbana i contemporània.

-Agrupacions vocals i instrumentals representatives al llarg dels diferents períodes històrics.

G5. La veu i els instruments

-Organologia de música popular urbana.

-Instruments no convencionals des d'una perspectiva de desenvolupament sostenible.

-Reconeixement de veus i instruments en obres d'èpoques i estils diferents.

G6. Terminologia i normes de comportament

-Terminologia musical. Argumentació oral i escrita.

-Pautes d'atenció i comportament en l'audició musical i davant diferents propostes artístiques. -Actitud oberta i valorativa.

SB.1.2. Elements del so i estructura musical (CE1, CE2, CE5)

G1. El procés d'escolta

-Escolta activa. Pautes d'atenció, percepció i memòria.

G4. El ritme

-Recursos rítmic-melòdics: síncope, contratemps i valors irregulars.

G5. Melodia i harmonia

-Escala musicals. Interval·ls.

-L'harmonia: armadures bàsiques i graus tonals. El concorde.

-Textures musicals dels diferents gèneres i estils en les diferents èpoques.

G6. Estructura i forma

-Formes musicals dels diferents gèneres i estils en les diferents èpoques, gèneres i estils.

G7. Recursos digitals i de les TIC relacionats amb la percepció

-Aplicacions, webs i programes d'edició de partitures, enregistrament i edició d'àudio.

SB.2.1. Expressió individual i col·lectiva (CE3, CE4)

G1. Interpretació i tècnica vocal

-Obres vocals a una i diverses veus, a capella o amb acompanyament instrumental. Repertori vocal. -La memòria musical en la producció vocal.

G2. Interpretació i tècnica instrumental

-Progressions bàsiques de concordes. El xifratge internacional.

-Obres instrumentals d'interpretació individual i grupal.

-Repertori instrumental polifònic. La memòria musical i l'aprenentatge per imitació.

G3. Cura instrumental

-La cura i manteniment dels instruments.

-La construcció d'instruments senzills a partir de materials de l'entorn.

G4. Creació i improvisació

-El text musical. Creació de textos musicals.

-La improvisació sobre pautes prèviament establides. L'experimentació, l'exploració sonora i la sonorització.

G5. La notació musical

-Elements bàsics de la notació musical i representacions gràfiques no convencionals aplicats a la pràctica.

G6. Habilitats motrius

- El cos com mig d'expressió.
- Pautes de creació de coreografies bàsiques i improvisació.
- Danses de diferents èpoques històriques i de música popular urbana.
- Percussió amb objectes sonors. La percussió corporal.

SB.2.2. Projectes artístics (CE3, CE4, CE5)

G2. Producció artística

- Projectes basats en la veu, els instruments i l'expressió corporal mitjançant l'ús dels elements del llenguatge musical.

G3. Arts Escèniques

- Elements estructurals i tècnics de les Arts Escèniques: cos, espai, temps, discurs, estructures i actuació.

G4. Tecnologia per a la producció musical

- Recursos digitals i de les TIC aplicats a la interpretació, creació i enregistrament.

Llicències d'ús, autoria i protecció de dades. Plantejaments i hàbits de consum ètics i responsables.

G5. Actitud

- Pautes d'atenció i comportament en la participació en les diferents propostes artístiques.
- El control de les emocions en la millora de la interpretació en públic.

5.3 Criteris d'avaluació.

Bloc 1: Interpretació i Creació.

BL1.1. Interpretar peces vocals de diferents èpoques i estils, cuidant la tècnica vocal i l'expressió, improvisar peces vocals utilitzant els elements del llenguatge musical i avaluar els processos i els resultats per a la millora d'aquests.

BL1.2. Interpretar amb els instruments i el cos peces musicals de diferents èpoques i estils, cuidant la tècnica interpretativa i improvisar utilitzant els elements del llenguatge musical, mostrant interès per les possibilitats sonores dels objectes que ens envolten.

BL1.3. Interpretar danses de diferents èpoques i estils i improvisar coreografies utilitzant els elements musicals del nivell, cuidant la tècnica interpretativa i expressiva, valorant i respectant el patrimoni cultural i tradicional que ens envolta.

BL1.4. Crear composicions vocals, instrumentals i coreogràfiques utilitzant els elements del llenguatge musical del nivell i els procediments compositius treballats, i avaluar els Resultats per a cercar la millora d'aquests.

Bloc 2: Escolta

BL2.1. Identificar els diferents timbres, registres i agrupacions musicals del Renaixement, Barroc i Classicisme, i les diverses gammes i canvis dinàmics, així com la seua representació gràfica, a través d'audicions dels estils i èpoques estudiades, i mantenir una actitud d'atenció i silenci durant l'escolta.

BL2.2. Identificar mitjançant diversos llenguatges els elements musicals i les formes d'organització d'obres diverses, a partir d'enregistraments i interpretacions en viu, amb el suport de partitures.

BL2.3. Discriminar les possibilitats del so a través de diferents maneres de producció, descrivint els processos implicats de manera verbal i identificar situacions quotidianes en les quals es produeix un ús indiscriminat del so, analitzant les seues causes i proposant solucions.

Bloc 3: Contextos musicals i culturals.

BL3.1. Identificar l'estil, l'època i/o cultura, així com els mitjans expressius que utilitzen les diferents obres des de l'Edat Moderna fins a l'Edat Contemporània, a partir dels seus elements musicals, a través d'audicions en contextos diversos i amb el suport de diferents recursos.

BL3.2. Argumentar sobre diverses obres analitzades i gèneres musicals des de l'Edat Moderna fins a l'Edat Contemporània en els seus contextos socioculturals, i expressar opinions raonades sobre aquestes, de manera oral i escrita, amb obertura.

BL3.3. Analitzar les funcions en els estils i gèneres estudiats en relació amb el teatre, el cinema i altres llenguatges, a partir d'activitats i projectes, utilitzant recursos textuais, i avaluar les seues aportacions al desenvolupament personal i col·lectiu.

Bloc 4: Música i Tecnologies.

BL4.1. Aplicar els recursos digitals per a l'educació auditiva i la creació de melodies, acompanyaments i xicotetes produccions musicals, utilitzant aplicacions informàtiques d'edició d'àudio, de vídeo i de partitures, i seqüenciadors.

6.Música Tercer E.S.O.

6.1.Competències específiques

- 1.Analitzar propostes musicals, corporals i multidisciplinàries de diferents èpoques i estils per mitjà de la percepció auditiva, relacionant els elements estructurals i tècnics amb sentit crític i valorant la diversitat cultural que representen.
- 2.Relacionar els elements, les característiques i les representacions gràfiques del so, els instruments i la veu a partir de l'anàlisi auditiva i visual, plantejant solucions a les agressions acústiques de l'entorn.
- 3.Construir propostes musicals basades en la interpretació, la improvisació i l'experimentació a partir de les possibilitats expressives i comunicatives del so, el cos i els mitjans digitals mitjançant processos individuals i col·lectius.
- 4.Crear projectes musicals i interdisciplinaris mitjançant el disseny, la planificació i l'execució experimentant amb rols diferents, desenvolupant la capacitat crítica, valorant tant el procés com el resultat.
- 5.Aplicar recursos digitals a l'escolta, la interpretació, la investigació, la creació i la difusió de produccions musicals, adoptant una actitud responsable d'acord amb la normativa vigent

6.2.Sabers bàsics.

Els sabers bàsics són el conjunt de coneixements que l'alumnat ha d'adquirir al llarg de l'etapa per a poder desenvolupar les competències específiques, i que es poden ampliar amb altres sabers desitjables al llarg de l'Educació Secundària. Aquests sabers bàsics es distribueixen en dos blocs que alhora es divideixen en subblocs (SB) i aquests, al mateix temps, en grups (G),seguint la classificació que es fa en cadascuna de les etapes anteriors i que possibiliten una continuïtat a l'aprenentatge, amb la finalitat de donar una formació contínua, integral i sòlida.

Bloc 1: PERCEPCIÓ I ANÀLISI

CONTEXTOS MUSICALS I CULTURALS

Obres i intèrprets

Evolució de la música i de la dansa occidental. Obres de diferents estils i períodes històrics des dels inicis fins a la música actual

Estereotips de gènere transmesos a través de la música i la dansa

Compositors i compositores de diferents èpoques i estils
Intèrprets i grups actuals: escolta en directe o en gravacions
Patrimoni musical
Música popular urbana i contemporànies
L'evolució del so i la música en els mitjans audiovisuals i tecnologies digitals.
Gèneres musicals i escènics
Classificació de gèneres musicals i escènics
Els gèneres en diferents contextos històrics
Funció social de la música
Agrupacions vocals i instrumentals
Formacions en la música popular urbana i contemporànies
Agrupacions vocals i instrumentals representatives al llarg dels diferents períodes històrics
La veu i els instruments
Organologia de la música popular urbana
Reconeixement de veus i instruments en obres de diferents èpoques i estils
Terminologia i normes de comportament
Terminologia musical. Argumentació oral i escrita
Pautes d'atenció, comportament en l'audició musical i davant de diferents propostes artístiques.

ELEMENTS DEL SO I ESTRUCTURA MUSICAL

El procés d'escolta
Escolta activa. Pautes d'atenció, percepció i memòria
El ritme
Recursos rítmics i melòdics: síncope, contratemps i valors irregulars
Melodia i harmonia
Escala musicals i intervals
Armadures bàsiques i graus tonals. El concorde
Textures musicals dels diferents gèneres i estils en diferents èpoques
Estructura i forma
Formes musicals dels diferents gèneres i estils en diferents èpoques
Tecnologies digitals i de les TIC
Aplicacions webs i programes d'edició de partitures, gravació i edició d'àudio

Bloc 2: INTERPRETACIÓ I CREACIÓ

EXPRESSIÓ INDIVIDUAL I COL·LECTIVA

Interpretació i tècnica vocal
Obres vocals a una veu. Repertori vocal. Memòria musical en la producció vocal.
Interpretació i tècnica instrumental
Progressions bàsiques de concordes. El xifratge internacional
Obres instrumentals d'interpretació individual i grupal. Memòria musical en la interpretació instrumental i l'aprenentatge per imitació.
Cura dels instruments
La cura i manteniment dels instruments
Creació i improvisació
Improvisació i composició sobre pautes establides
Elements bàsics de la notació musical i representacions gràfiques no convencionals aplicades a la pràctica.

Habilitats motrius

El cos com mig d'expressió
Danses de diferents èpoques històriques
Percussió amb objectes sonors i percussió corporal

PROJECTES ARTÍSTICS

Producció artística

Projectes basats en la veu, els instruments, l'expressió corporal mitjançant l'ús dels elements del llenguatge musical.

Elements estructurals i tècnics del cos, espai, temps, discurs, estructures i actuació.

Tecnologia per a la producció musical

Recursos digitals aplicats a la interpretació, creació i gravació

Llicències d'ús d'autoria i protecció de dades. Hàbits de consum ètics i responsables.

6.3 Criteris d'avaluació.

CE1: Anàlisi musical en contextos culturals i històrics

CE 1.1 Identificar els elements estructurals i tècnics de gèneres i estils musicals diferents, relacionant-los entre si i valorant la diversitat.

CE 1.2 Emetre opinions personals a partir de propostes musicals, corporals i multidisciplinàries, de manera oral o escrita amb actitud oberta i terminologia adequada.

CE 1.3 Reconèixer elements del patrimoni musical de l'entorn de l'alumnat, valorant la diversitat.

CE2: Coneixement i anàlisi de les qualitats sonores

CE 2.1. Reconèixer les qualitats del so, de forma combinada, les característiques i la representació gràfica

CE 2.2 Identificar les veus i els instruments en diferents contextos sonors

CE 2.3 Identificar agressions acústiques de l'entorn i reflexionar sobre possibles solucions.

CE3: Coneixement del llenguatge musical. Interpretació i improvisació

CE 3.1 Interpretar propostes musicals utilitzant els elements del llenguatge musical.

CE 3.2 Crear improvisacions de manera guiada mitjançant processos individuals i col·lectius.

CE 3.3 Experimentar amb les possibilitats expressives i comunicatives del so i el cos.

CE 3.4 Manifestar idees, sentiments i emocions per a afavorir processos comunicatius, d'empatia i respecte.

CE4: Desenvolupament de projectes i actuacions musicals

CE 4.1 Identificar els processos de creació, edició i difusió musical i les professions que intervenen.

CE 4.2 Planificar les fases principals d'una producció musical i la difusió.

CE 4.3 Utilitzar tècniques d'interpretació musical i corporal, potenciant la manifestació i el control d'emocions.

CE5: Recursos digitals

CE5.1. Emprar recursos digitals i de les TIC per a compartir creacions de l'AULA a través de la web, desenvolupant una identitat i un criteri propi amb un sentit del consum responsable, d'acord amb la normativa vigent.

CE5.2. Tractar informació musical en diferents mitjans digitals de manera contrastada, utilitzant recursos, entorns informàtics.

CE5.3. Compartir informació i continguts digitals en projectes musicals col·laboratius utilitzant les TIC i aplicant bones conductes de cara a l'assetjament per internet

7. Creativitat musical Tercer E.S.O.

7.1. Competències específiques.

1. Identificar els elements compositius, estructurals i comunicatius de creacions sonores i interdisciplinàries contemporànies, i valorar críticament la dimensió estètica d'aquestes.

2. Analitzar els elements sonors de l'entorn més pròxim mitjançant l'escolta activa i explorar les possibilitats que ofereixen per a la creació artística.

3. Interpretar peces de música urbana i creacions sonores i interdisciplinàries pròpies, mitjançant l'ús de la veu, el cos, instruments convencionals i no convencionals, amb el suport del llenguatge musical i partitures gràfiques, de manera individual i col·lectiva.

4. Realitzar improvisacions guiades musicals o interdisciplinàries, tot utilitzant llenguatges gestuals i gràfics, a través de processos individuals i col·lectius.

5. Crear i posar en escena projectes sonors i interdisciplinaris, individuals i col·lectius, mitjançant l'ús de diversos llenguatges artístics, assumint diferents rols en les seues fases i valorant tant el procés com el resultat.

6. Emprar recursos digitals en processos de creació sonora i interdisciplinària, incorporant les possibilitats expressives, comunicatives i artístiques, amb actitud reflexiva i respectant la normativa vigent d'ús i difusió.

Connexions de les competències específiques de la matèria amb les competències clau del perfil d'eixida de l'alumnat al final de l'educació bàsica.

	CCL. Competència en comunicació lingüística	CP Competència Plurilingüe	CMCT Competència matemàtica i en ciència, tecnologia i enginyeria	CD Competència digital	CPSAA Competència personal, social i d'aprendre a aprendre	CA Competència ciutadana	CE Competència emprenedora	CCEC Competència en consciència i expressió culturals
CE 1								
CE 2								
CE 3								
CE 4								
CE 5								
CE 6								

7.2. Sabers bàsics.

Els sabers bàsics són el conjunt de coneixements que l'alumnat ha d'adquirir al llarg de l'etapa per a poder desenvolupar les competències específiques, i que es poden ampliar amb altres sabers desitjables al llarg de l'Educació Secundària. Aquests sabers bàsics es distribueixen en dos blocs que alhora es divideixen en subblocs (SB) i aquests, al mateix temps, en grups (G), seguint la classificació que es fa en cadascuna de les etapes anteriors i que possibiliten una continuïtat a l'aprenentatge, amb la finalitat de donar una formació contínua, integral i sòlida.

Bloc 1. Percepció i anàlisi

Contextos musicals i culturals

-Les avantguardes musicals: música concreta, música electrònica, minimalisme musical i música aleatòria. L'evolució de la notació musical en els segles XX i XXI.

-La música valenciana contemporània.

-Característiques i qualitats expressives i comunicatives dels formats, suports i materials de les pràctiques artístiques contemporànies.

-Llenguatges gestuals i gràfics per a la composició artística.

- Paisatges sonors.
- Perspectiva de gènere, estereotips i expressions de violència en relació a la música.
- Propostes sonores i multidisciplinàries des d'una perspectiva contemporània: actuacions en viu i registrades per mitjans audiovisuals.

Elements del so i estructura musical

- L'organització i transformació dels elements del so i l'estructura musical en la creació sonora.
- Objectes sonors de l'entorn pròxim.
- Agressions acústiques de l'entorn sonor.
- Terminologia musical. Argumentació oral i escrita.

Bloc 2: Interpretació i creació

Expressió individual i col·lectiva

- Pautes de creació i interpretació musical amb acompanyaments bàsics.
  - Xifrat anglosaxó (o americà). Roda d'acords.
  - La creació artística com a procés d'investigació: connexió amb altres àrees de coneixement.
  - Notació musical convencional i no convencional. Partitures gràfiques.
- La creació musical i multidisciplinària a partir d'instruments, objectes sonors i l'experimentació sonora.
- Sonorització d'audiovisuals, imatges i textos. El foley.
  - Mecanismes de creació de lletres per a peces musicals.
  - La composició i improvisació guiada a partir del llenguatge gestual i/o gràfic.
  - La construcció i transformació d'objectes sonors i instruments musicals. Pautes bàsiques de cura i manteniment d'espais i materials de treball.
  - Recursos digitals per a la interpretació i creació sonora, l'edició de partitures, l'enregistrament i l'edició d'àudio.
  - Normativa vigent en l'ús i difusió de propostes artístiques.
- Projectes artístics
- Fonaments teòrics de la producció creativa. Fases del procés creatiu i posada en escena
  - Estudis, professions i oportunitats relacionats amb la creació i interpretació musical.
  - Pautes d'atenció, percepció i memòria per a la creació musical i artística.
  - Respecte i empatia amb les aportacions del grup en el procés de treball col·lectiu.
  - Recursos digitals i de les TIC aplicats a la creació i difusió de projectes artístics.

7.3 Criteris d'avaluació.

Competència específica 1

- 1.1. Reconèixer els elements compositius i estructurals de les peces musicals i interdisciplinàries contemporànies estudiades, a través de l'escolta i el visionat, tot relacionant-los entre si i descrivint-los mitjançant una terminologia musical adequada.
- 1.2. Identificar la finalitat comunicativa de les creacions sonores i interdisciplinàries, i valorar-ne la qualitat artística mitjançant l'emissió de judicis crítics i estètics, de manera oral i escrita.
- 1.3. Valorar la diversitat artística i cultural de les propostes estudiades i respectar les aportacions de la resta del grup.

Competència específica 2

- 2.1. Analitzar els diferents elements que configuren els paisatges sonors de l'entorn pròxim mitjançant una escolta activa, tot proposant solucions a les agressions acústiques que l'envolten.
- 2.2. Explorar les possibilitats que ofereixen els objectes i materials de l'entorn en la creació artística mitjançant la investigació, experimentació i transformació sonora dels elements que el constitueixen, amb el suport de recursos digitals i des d'una perspectiva de desenvolupament sostenible.

Competencia específica 3

3.1. Interpretar peces de música urbana amb el suport del llenguatge musical, de manera individual i col·lectiva.

3.2. Interpretar creacions sonores i interdisciplinàries pròpies, mitjançant l'ús de la veu, el cos, instruments convencionals i objectes sonors, amb el suport de partitures gràfiques i recursos digitals.

3.3. Elaborar partitures gràfiques i representacions de notació no convencional com a suport a les interpretacions i creacions desenvolupades, per a afavorir-ne la comprensió i producció.

Competencia específica 4

4.1. Relacionar diferents codis artístics amb la improvisació musical i interdisciplinària.

4.2. Realitzar improvisacions guiades musicals o interdisciplinàries, mitjançant l'ús de llenguatges gestuals i gràfics, tot mostrant autoconfiança i valorant les propostes de la resta del grup.

Competencia específica 5

5.1. Participar activament en els processos de planificació, creació, edició i difusió de projectes sonors i interdisciplinaris, tot aportant valoracions crítiques sobre el procés i el resultat.

5.2. Relacionar els rols experimentats durant les fases del procés creatiu i la posada en escena, amb les professions i oportunitats de desenvolupament personal.

5.3. Produir projectes sonors i interdisciplinaris, mitjançant l'ús de diversos llenguatges musicals, corporals, gràfics, visuals, audiovisuals i/o plàstics, incorporant-hi i relacionant sabers adquirits en altres matèries de manera individual i col·lectiva.

Competencia específica 6

6.1. Seleccionar la informació rellevant i els recursos necessaris en diferents mitjans digitals durant els processos d'investigació, de manera reflexiva, crítica i contrastada.

6.2. Emprar recursos digitals que afavorisquen les possibilitats expressives, comunicatives i artístiques en processos de creació sonora i interdisciplinària.

6.3. Respectar les llicències d'ús i la normativa vigent de protecció de dades i autoria durant els processos d'investigació, experimentació, interpretació, creació i difusió de les propostes i projectes desenvolupats.

8. Musica Quart E.S.O.

8.1. Competències específiques.

1. Identificar propostes musicals corporals i multidisciplinàries en els diferents contextos de creació, reconeixent la funció cultural i social d'aquesta matèria a través de la percepció activa, amb sentit crític, i una actitud oberta i respectuosa.

2. Analitzar els elements estructurals i tècnics de diferents manifestacions musicals i expressar opinions de manera crítica i creativa, valorant els gustos i les identitats musicals dels altres.

3. Construir propostes musicals basades en la interpretació, la improvisació, la sonorització i l'experimentació amb el so, el cos i els mitjans digitals, i seleccionar els recursos necessaris desenvolupant habilitats tècniques i d'autoconfiança.

4. Crear projectes musicals i interdisciplinaris, seguint les fases d'elaboració i identificant les professions vinculades, mostrant interès i iniciativa; i valorar tant el procés com el resultat.

5. Utilitzar recursos digitals per a l'escolta, la interpretació, la investigació, la sonorització, la creació i la difusió de projectes artístics, així com per a l'edició de so i imatge de manera crítica i responsable, aplicant la normativa vigent.

8.2. Sabers bàsics.

Els sabers bàsics són el conjunt de coneixements que l'alumnat ha d'adquirir al llarg de l'etapa per a poder desenvolupar les competències específiques, i que es poden ampliar amb altres sabers desitjables al llarg de l'Educació Secundària. Aquests sabers bàsics es distribueixen en dos blocs que alhora es divideixen en subblocs (SB) i aquests, al mateix temps, en grups (G), seguint la classificació que es fa en cadascuna de les etapes anteriors i que possibiliten una continuïtat a l'aprenentatge, amb la finalitat de donar una formació contínua, integral i sòlida.

1.1. Contextos musicals i culturals (CE1, CE2)

G.1. Obres i intèrprets

- Evolució de la música i de la dansa a Espanya. Característiques i obres d'estils i períodes històrics diferents des dels inicis fins a l'actualitat.
- Mites, estereotips i rols de gènere transmesos a través de la música i la dansa. Professions musicals des d'una perspectiva igualitària.
- Compositores i compositors d'estils i èpoques diferents.
- Intèrprets i grups de l'actualitat: actuacions en viu i registrades per mitjans audiovisuals.

G2. Patrimoni musical

- Músiques i danses de diverses cultures del món: característiques, funcions i influències en altres estils musicals.
- La música tradicional i en l'actualitat de la Comunitat Valenciana. Evolució, repertori, danses, estils, esdeveniments i manifestacions.
- Música popular urbana i contemporània.
- L'evolució del so i la música en els mitjans audiovisuals i les tecnologies digitals.
- La música i la relació amb altres arts i llenguatges. La música al cinema.

G3. Gèneres musicals, escènics i audiovisuals

- La música en les arts escèniques i audiovisuals: teatre, dansa, òpera, teatre musical, cinema i videodansa.
- L'evolució dels gèneres de la música i la dansa a Espanya.

G4. La veu i els instruments. Agrupacions.

- Instruments i agrupacions vocals i instrumentals representatius de músiques i danses del món i de la música i la dansa al llarg de la història a Espanya.
- Organologia de la música tradicional i en l'actualitat de la Comunitat Valenciana.
- Instruments i formacions en la música popular urbana i contemporània
- Instruments no convencionals des d'una perspectiva de desenvolupament sostenible.

G5. El consum musical

- La música en els mitjans de comunicació.
- El consum en l'actualitat: aplicacions, xarxes i plataformes digitals.
- La indústria musical. Professions en la indústria i en la pràctica musical.
- Funcions socials de la música en l'actualitat.
- Silenci, so, soroll i escolta activa. Sensibilització i actitud crítica davant de les agressions acústiques i el consum musical indiscriminat.

G6. Terminologia i normes de comportament

- Terminologia musical. Argumentació oral i escrita.
- Pautes d'atenció i comportament en l'audició musical i davant de diferents propostes artístiques. Actitud oberta i valorativa.

1.2. Elements estructurals i tècnics (CE1, CE2, CE5)

G1. Melodia i harmonia

- Escala i modes representatius en les músiques del món i en la música popular urbana.
- Funció melòdica en la música cinematogràfica i en els mitjans de comunicació.
- Elements melòdics en la música tradicional i actual de la Comunitat Valenciana.
- Tonalitats i modulacions bàsiques.
- L'harmonia. Funcions harmòniques. La roda d'acords.
- Textures musicals en els diferents estils estudiats.

G2. Estructura i forma

-Formes musicals utilitzades en els diferents períodes, estils i cultures.

G3. Recursos digitals i de les TIC relacionats amb la percepció

-Aplicacions, webs i programes d'edició de partitures, gravació i edició d'àudio.

Bloc 2. Interpretació i creació

2.1. Expressió individual i col·lectiva (CE3, CE4)

G1. Interpretació i tècnica vocal i instrumental

-Tècnica i repertori vocal, instrumental i corporal.

-Obres representatives de les músiques i les danses del món, de la música i la dansa històrica a Espanya i de la música tradicional i actual de la Comunitat Valenciana.

-Repertori de música popular urbana, música cinematogràfica i en els mitjans de comunicació.

-Progressions bàsiques d'acords.

G2. Cura instrumental

-La cura i el manteniment dels instruments musicals.

-La construcció d'instruments no convencionals des d'una perspectiva de desenvolupament sostenible.

G3. Creació i improvisació

-El text de la cançó: la creació de textos i la musicalització.

-Tècniques per a la improvisació guiada i lliure en propostes vocals, instrumentals o multidisciplinàries.

-Sonorització d'audiovisuals, imatges i textos.

-Pautes de creació musical guiada de melodies senzilles amb acompanyaments bàsics.

G4. La notació musical

-Notació musical convencional i representacions gràfiques no convencionals aplicats a la interpretació.

G5. El cos com a mitjà d'expressió

-Tècnica corporal.

-Percussió amb objectes sonors. La percussió corporal.

-Pautes per a la creació i la improvisació de coreografies.

-Danses del món i danses històriques i tradicionals a Espanya.

-Balls de música popular, urbana i contemporània.

2.2. Projectes artístics (CE3, CE4, CE5)

G1. Planificació

-Fases d'un projecte artístic musical i interdisciplinari.

-Àmbits artístics i professionals que intervenen en els projectes i/o les fases.

-Estratègies de cerca, selecció i reelaboració d'informació de qualitat.

G2. Producció artística

-Projectes basats en la veu, els instruments i l'expressió corporal, utilitzant els elements del llenguatge musical convencional i no convencional.

G3. Arts escèniques

-Elements estructurals i tècnics de les arts escèniques.

G4. Tecnologia per a la producció musical

-Recursos digitals i de les TIC aplicades a l'elaboració de projectes artístics.

-Aplicacions, webs i programes d'edició de partitures, gravació i edició de so.

-Llicències d'ús, autoria i protecció de dades. Plantejaments i hàbits de consum ètics i responsables.

G5. Actitud

-Pautes d'atenció i comportament en la participació en els diferents projectes artístics.

-El control de les emocions en la millora de la interpretació en públic.

8.3 Criteris d'avaluació.

Competència específica 1

- 1.1. Seleccionar propostes musicals, corporals i multidisciplinàries en diferents contextos a partir de la percepció activa, reconeixent les funcions culturals i socials.
- 1.2. Elaborar judicis crítics sobre les funcions de les propostes musicals, corporals i multidisciplinàries, emprant una terminologia adequada i amb actitud oberta i respectuosa.
- 1.3. Apreciar les diferents músiques en el context propi, reconeixent les funcions i la importància en el moment en què es produeixen.

Competència específica 2

- 2.1. Identificar els elements estructurals i tècnics de les diferents manifestacions musicals, respectant els diferents gustos i valorant la identitat musical individual i del grup.
- 2.2. Expressar, de manera crítica i creativa, opinions sobre les diferents manifestacions artístiques de manera oral i escrita, utilitzant la terminologia adequada.
- 2.3. Aplicar solucions a les agressions acústiques de l'entorn pròxim mitjançant l'anàlisi, la reflexió i la sensibilització.

Competència específica 3

- 3.1. Interpretar propostes musicals, utilitzant els elements del so, el cos i els mitjans digitals, afavorint la millora de les habilitats tècniques i personals i enriquint la identitat pròpia i la del grup.
- 3.2. Crear propostes musicals mitjançant improvisacions, afavorir el respecte, l'empatia i la cohesió grupal.
- 3.3. Experimentar amb les possibilitats expressives i comunicatives del so mitjançant la sonorització, seleccionar els recursos necessaris i afavorir l'autoconfiança i l'autoestima.
- 3.4. Expressar idees, sentiments i emocions sobre les propostes realitzades, mostrant respecte davant de les manifestacions realitzades.

Competència específica 4

- 4.1. Planificar projectes musicals i interdisciplinaris, especificant les diferents fases i valorant les diferents professions que hi intervenen.
- 4.2. Crear projectes musicals i interdisciplinaris, parant atenció tant al procés com al producte i valorar-ne els resultats.
- 4.3. Aplicar els coneixements adquirits en diferents disciplines en la creació de projectes artístics, mostrant interès i iniciativa.

Competència específica 5

- 5.1. Seleccionar informació i recursos en diferents aplicacions, webs i plataformes digitals de manera contrastada, valorant la informació que presenten de manera crítica i responsable.
- 5.2. Utilitzar recursos digitals i de les TIC per a l'edició, la gravació i la reproducció del so i la imatge, així com en els processos de percepció, interpretació, investigació, creació i difusió dels projectes musicals i interdisciplinaris realitzats.
- 5.3. Exercir un consum digital responsable en les diferents fases dels projectes artístics, respectant les llicències d'ús i la normativa vigent de protecció de dades i autoria.

9. Anàlisi musical Primer Batxillerat.

9.1. Competències específiques.

1. Identificar els diversos elements tècnics que conformen una obra musical i analitzar, mitjançant diverses aproximacions, les seues característiques i funcions en l'organització global.
2. Analitzar l'organització estructural d'una obra musical, establint relacions amb l'estil, el gènere i el context de creació on pren forma i es desenvolupa valorant i respectant la diversitat cultural.
3. Fer comentaris i crítiques musicals de manera argumentada i amb una terminologia adequada, mostrant actitud de respecte cap a les opinions alienes i desenvolupant un pensament crític.
4. Construir propostes musicals basades en elements musicals i estructures formals conegudes, mitjançant la veu, el cos, instruments o mitjans digitals, manifestant emocions i sentiments.

5. Elaborar projectes musicals d'investigació i divulgació basats en l'anàlisi musical, fent ús d'eines TIC en diversos contextos i formats, generant implicacions en l'entorn social i afavorint la integració de la música en projectes artístics.

9.2. Sabers bàsics.

Els sabers bàsics són el conjunt de coneixements que l'alumnat ha d'adquirir al llarg de l'etapa per a poder desenvolupar les competències específiques, i que es poden ampliar amb altres sabers desitjables al llarg de l'Educació Secundària. Aquests sabers bàsics es distribueixen en dos blocs que alhora es divideixen en subblocs (SB) i aquests, al mateix temps, en grups (G), seguint la classificació que es fa en cadascuna de les etapes anteriors i que possibiliten una continuïtat a l'aprenentatge, amb la finalitat de donar una formació contínua, integral i sòlida.

Bloc 1. Percepció i anàlisi

Contextos musicals i culturals CE2

- Compositores i compositors de diferents estils i èpoques amb perspectiva igualitària.
- Obres de diferents estils i èpoques. Versions d'una mateixa obra.
- Patrimoni musical de la Comunitat Valenciana.
- Elements estructurals i tècnics CE1, CE2
- L'anàlisi musical. Enfocaments i objectius.
- L'escolta activa i l'estudi de partitures com a suport per a l'anàlisi.
- Tècniques d'anàlisi auditiva d'obres representatives de diverses èpoques, estils i gèneres.
- Tècniques d'anàlisi auditiva i de partitures.
- Expressió musical. Agògica, dinàmica, caràcter.
- Veus i instruments en obres de diferents èpoques i estils.
- Elements rítmics bàsics.
- El ritme melòdic i harmònic.
- La melodia. Tipus i característiques.
- L'harmonia. Funcions i processos harmònics. Acords, tonalitats, modulacions i progressions.
- Tipus de cadències.
- Textures musicals: monòdica, polifònica, homofònica, contrapuntística i melodia acompanyada.
- Recursos compositius generadors de la forma musical: repetició, variació, contrast i desenvolupament.
- Classificació i tipologies formals: formes simples, compostes i lliures. Formes tipus. Representació d'esquemes formals.
- Sintaxi musical: motiu, semifrase, frase, període, secció i moviment.
- La partitura com a suport de l'anàlisi auditiva. Elements bàsics i representacions gràfiques de la notació musical convencional.
- Grafies no convencionals d'altres músiques.
- Partitures gràfiques com a suport de l'anàlisi.

Bloc 2. Dimensió pràctica de l'Anàlisi Musical

Expressió individual i col·lectiva CE4

- Fragments musicals aplicats a la pràctica vocal, instrumental i corporal.
- Elements bàsics d'organització estructural aplicats a la pràctica.
- Elements bàsics i representacions gràfiques de la notació musical aplicats a la pràctica
- Principis de creació musical. Elements, estructures i recursos.
- Les partitures gràfiques.
- Aplicacions, webs i programes d'edició d'àudio, vídeo, de partitures i de creació musical multipistes.
- Gravacions audiovisuals en context escolar.
- El control de les emocions i els sentiments

Projectes CE3, CE5

- Fases i criteris de valoració i difusió en projectes d'anàlisi musical i interdisciplinaris.
- L'anàlisi musical. Investigació
- Ressenyes musicals.
- Terminologia musical. Argumentació oral i escrita.
- Funció de la música en combinació amb altres formes d'expressió artística.
- Recursos digitals i de les TIC aplicats a projectes d'anàlisi musical.
- Llicències d'ús, autoria i protecció de dades.
- Pautes d'atenció, respecte i valoració d'opinions diverses.
- Estratègies de responsabilitat i assumptió de diferents rols.

9.3 Criteris d'avaluació.

Competència específica 1

Identificar els diversos elements tècnics que conformen una obra musical i analitzar-ne, mitjançant diverses aproximacions, les característiques i funcions en l'organització global.

- 1.1. Distingir els elements tècnics que conformen una obra musical a través de l'escolta activa i partitures.
- 1.2. Analitzar les característiques musicals bàsiques d'una obra musical a través dels elements que la conformen.
- 1.3. Utilitzar, de manera guiada, partitures, altres formats gràfics i recursos digitals, com a eines de suport per a l'anàlisi auditiva.

Competència específica 2

Analitzar l'organització estructural d'una obra musical, establint relacions amb l'estil, el gènere i el context de creació on pren forma i es desenvolupa, valorant i respectant la diversitat cultural.

- 2.1. Analitzar les estructures formals més rellevants, els seus procediments generadors i les seues característiques compositives en obres musicals diverses.
- 2.2. Reconèixer les característiques musicals que assignen una obra a un estil, a través de propostes musicals representatives.
- 2.3. Distingir en diverses propostes musicals els condicionants artístics, històrics i socials del període on s'emmarquen.

Competència específica 3

Fer comentaris i crítiques musicals de manera argumentada i amb una terminologia adequada, mostrant actitud de respecte cap a les opinions alienes i desenvolupant un pensament crític.

- 3.1. Expressar una opinió pròpia, informada i fonamentada sobre les obres analitzades, amb un vocabulari adequat, mostrant actitud de respecte cap a les opinions alienes.
- 3.2. Comparar distintes versions d'una mateixa obra des del punt de vista de la interpretació, analitzant els factors que expliquen les diferències.
- 3.3. Elaborar i exposar ressenyes musicals, respectant els drets d'autor i la propietat intel·lectual.

Competència específica 4

Construir propostes musicals basades en elements musicals i estructures formals conegudes, mitjançant la veu, el cos, instruments o mitjans digitals, manifestant emocions i sentiments.

- 4.1. Reproduir amb la veu, el cos i instruments, individualment o en grup, fragments musicals breus relacionats amb els components que són objecte d'anàlisi.
- 4.2. Crear composicions musicals breus i aplicar, de manera aïllada, els diversos elements melòdics, rítmics, harmònics i formals que articulen una obra musical.
- 4.3. Utilitzar, de manera guiada, les tecnologies digitals per a la creació musical.

Competència específica 5

Elaborar projectes musicals d'investigació i divulgació basats en l'anàlisi musical, fent ús d'eines TIC en diversos contextos i formats, generant implicacions en l'entorn social i afavorint la integració de la música en projectes artístics.

5.1. Elaborar projectes d'anàlisi musical basats en la investigació, de manera guiada, tenint en compte la contextualització.

5.2. Utilitzar, de manera guiada, eines i recursos digitals diversos, i respectar les llicències d'ús i la normativa de protecció de dades i autoria.

5.3. Identificar les funcions de la música en combinació amb altres formes d'expressió artística.

10. Cor i tècnica vocal Primer Batxillerat.

10.1. Competències específiques.

1. Analitzar les característiques formals, compositives, estilístiques i interpretatives d'una obra vocal relacionades amb el seu context històric, cultural i social a partir de l'escolta activa i visionant peces i gèneres vocals diversos.

2. Utilitzar la veu i el cos com a mitjà d'expressió i comunicació aplicant la tècnica vocal i corporal segons les característiques de les diferents propostes vocals, tant individuals com col·lectives.

3. Interpretar peces vocals de conjunt de diferents gèneres i estils musicals amb aplicació tècnica, execució musical i escènica adequades a través de la participació en formacions diverses.

4. Participar en el disseny, la producció i la interpretació de concerts musicals i actuacions escèniques dins de projectes d'aula i/o centre promovent-ne la difusió i l'ús de mitjans i suports tècnics i digitals.

10.2. Sabers bàsics.

Els sabers bàsics són el conjunt de coneixements que l'alumnat ha d'adquirir al llarg de l'etapa per a poder desenvolupar les competències específiques, i que es poden ampliar amb altres sabers desitjables al llarg de l'Educació Secundària. Aquests sabers bàsics es distribueixen en dos blocs que alhora es divideixen en subblocs (SB) i aquests, al mateix temps, en grups (G), seguint la classificació que es fa en cadascuna de les etapes anteriors i que possibiliten una continuïtat a l'aprenentatge, amb la finalitat de donar una formació contínua, integral i sòlida.

1.1. La veu

G1 Anatomia i fisiologia

-Anatomia de l'aparat respiratori

-Anatomia de l'aparat fonador

-Possibilitats vocals en la parla i en el cant

-Classificació extensa de les veus: registre o tessitura, color o timbre, estil i paper interpretatiu

G2 Elements bàsics

-Relaxació i postura corporal

-Respiració costo-diafragmàtica-abdominal

-Articulació i dicció

G3 Desenvolupament auditiu

-L'oïda interna

-La composició melòdica i rítmica: equilibri entre veus i plans sonors

-Exercitació auditiva del timbre vocal propi

1.2. Repertori i conjunt

G1 Text

-Anàlisi en obres de repertori: estructura formal, estructura melòdica, fonètica, de text i mètrica

-L'anàlisi fonètica del text

G2 Direcció coral

-Indicació en la direcció coral: anacrusi, compàs, cadència, entrada i final

Gestos significatius de la direcció coral: intensitat, atac, tall, el temps anterior a l'entrada i final.

G3 Obres

- Agrupacions vocals
- Terminologia específica
- Característiques formals, compositives, estilístiques interpretatives Gèneres musicals escènics. - Característiques i visualització de gèneres escènics diversos.
- Repertori coral d'èpoques i estils diversos de la música culta occidental, d'altres cultures i d'origen popular
- Context històric, social i cultural del repertori

Bloc 2. Interpretació i creació

2.1. Pràctica coral

G1 Elements interpretatius

- Afinació i empastament en el conjunt.
- Dinàmiques, velocitat, tempo i precisió rítmica.
- El silenci, la respiració, l'atac, el ritme i el fraseig.

G2 Execució coral

- Acords i intervals consonants i dissonants: melòdics i harmònics
- Introducció a la polifonia vocal: Repertori a una, dues i tres veus
- La improvisació vocal i corporal en el conjunt vocal

G3 Control corporal

- Tensió i relaxació, tècniques d'expressió corporal
- Possibilitats comunicatives i expressives del cos i el gest en escena

2.2. Expressió vocal

G1 Registre

- Qualitats del so vocal: altura, intensitat, duració
- Registre vocal. Extensió del registre.
- Vocalització i sensacions fonatòries
- Emissió i control del so. Impostació i homogeneïtat tímbrica

G2 Pràctica individual

- Fraseig i dinàmica
- Jocs vocals, vocalització i improvisació
- Cura de la veu
- Exploració de registre i timbre

G3 Projectes escènics

- Treball conjunt, responsabilitat i consciència de grup. Avaluació i respecte a les aportacions alienes i al públic.
- Cartelleria i programa. L'espai d'actuació: característiques físiques, ressonància, entrada, eixida, posició en l'espai.
- Interpretació i actuació en propostes musicals i escèniques. Normes d'actuació.
- Els mitjans i suports digitals. Autoria i protecció de dades.

10.3 Criteris d'avaluació.

Competència específica 1

- 1.1. Distingir els elements tècnics que conformen una obra musical a través de l'escolta activa i partitures.
- 1.2. Analitzar les característiques musicals bàsiques d'una obra musical a través dels elements que la conformen.
- 1.3. Utilitzar, de manera guiada, partitures, altres formats gràfics i recursos digitals, com a eines de suport per a l'anàlisi auditiva.

Competència específica 2

- 2.1. Analitzar les estructures formals més rellevants, els seus procediments generadors i les seues característiques compositives en obres musicals diverses.
- 2.2. Reconèixer les característiques musicals que assignen una obra a un estil, a través de propostes musicals representatives.
- 2.3. Distingir en diverses propostes musicals els condicionants artístics, històrics i socials del període on s'emmarquen.

Competència específica 3

- 3.1. Expressar una opinió pròpia, informada i fonamentada sobre les obres analitzades, amb un vocabulari adequat, mostrant actitud de respecte cap a les opinions alienes.
- 3.2. Comparar distintes versions d'una mateixa obra des del punt de vista de la interpretació, analitzant els factors que expliquen les diferències.
- 3.3. Elaborar i exposar ressenyes musicals, respectant els drets d'autor i la propietat intel·lectual.

Competència específica 4

- 4.1. Reproduir amb la veu, el cos i instruments, individualment o en grup, fragments musicals breus relacionats amb els components que són objecte d'anàlisi.
- 4.2. Crear composicions musicals breus i aplicar, de manera aïllada, els diversos elements melòdics, rítmics, harmònics i formals que articulen una obra musical.
- 4.3. Utilitzar, de manera guiada, les tecnologies digitals per a la creació musical.

Competència específica 5

- 5.1. Elaborar projectes d'anàlisi musical basats en la investigació, de manera guiada, tenint en compte la contextualització.
- 5.2. Utilitzar, de manera guiada, eines i recursos digitals diversos, i respectar les llicències d'ús i la normativa de protecció de dades i autoria.
- 5.3. Identificar les funcions de la música en combinació amb altres formes d'expressió artística.

11.Llenguatge i pràctica musical Primer Batxillerat.

11.1.Competències específiques.

1.Analitzar de manera autònoma els elements estructurals i tècnics de la música per mitjà de la percepció i la interpretació; valorant la riquesa i la diversitat del patrimoni musical, i desenvolupant el sentit crític i la identitat personal i cultural.

2.Distingir les diferents representacions gràfiques del so per mitjà de la sensibilitat auditiva i la capacitat perceptiva, identificant característiques, funcions, elements i valors de qualsevol proposta musical.

3.Identificar i crear diferents patrons, fórmules i seqüències musicals dins de la diversitat de gèneres i estils musicals actuals, analitzant les formes bàsiques d'expressió de sentiments i idees.

4.Interpretar de manera autònoma propostes musicals per mitjà de la veu, els instruments, el cos i els mitjans digitals i tecnològics, utilitzant la improvisació i la creativitat i integrant diversos elements sonors.

5.Dissenyar i portar a la pràctica projectes artístics i interdisciplinaris utilitzant els recursos tecnològics disponibles en l'entorn i fomentant la participació i l'experimentació reflexiva i crítica.

11.2.Sabers bàsics.

Els sabers bàsics són el conjunt de coneixements que l'alumnat ha d'adquirir al llarg de l'etapa per a poder desenvolupar les competències específiques, i que es poden ampliar amb altres sabers desitjables al llarg de l'Educació Secundària. Aquests sabers bàsics es distribueixen en dos blocs que alhora es divideixen en subblocs (SB) i aquests, al mateix temps, en grups (G),seguint la classificació que es fa en cadascuna de les etapes anteriors i que possibiliten una continuïtat a l'aprenentatge, amb la finalitat de donar una formació contínua, integral i sòlida.

Bloc 1. Percepció i anàlisi.

1.1. Contextos musicals i culturals (CE2, CE3)

G1. Context històric

- Música acadèmica occidental i la seua evolució.
- Les músiques populars urbanes dels segles XX i XXI.
- Música en altres mitjans: teatre, cinema, dansa, publicitat o videojocs.

G2. Funció sociocultural

- Diversitat cultural: música ètnica, música tradicional i patrimoni musical.
- Funció social de la música.
- Funció expressiva de la música.

1.2. Elements estructurals i tècnics (transversal a totes les CE)

G1. El procés d'escolta.

- Els paràmetres del so.
- Estratègies d'escolta o visionat d'obres i fragments musicals.
- La pràctica auditiva d'estructures tonals i modals.

G2. Melodia i harmonia

- La melodia: característiques i estratègies d'interpretació.
- La modalitat en la música pretonal i en el folklore.
- Els intervals i les escales musicals: anàlisi, organització i capacitat expressiva.

- El fenomen fisicoharmònic, els índexs d'altura, els sistemes d'afinació i el cercle de quintes.

- El transport musical i les seues aplicacions a l'aula.
- Les principals funcions harmòniques en la tonalitat.
- Els acords de tríada, de 7a i de 9a.
- Les estructures harmòniques i les cadències.
- Els enllaços d'acords, les modulacions i les progressions tonals.

G3. El ritme

- Compassos simples, compostos i d'amalgama.
- Els ritmes irregulars i lliures.
- Les polirítmies i les polimetries.
- Grups de valoració rítmica especial.
- Elements rítmics en la diversitat de folklores.
- La música popular urbana i el ritme.

G4. Estructura i forma

- La forma musical: unitats estructurals.
- Formes musicals simples i complexes.

G5. Recursos digitals i de les TIC relacionats amb la percepció

- Aplicacions, webs i programes d'edició musical: programari lliure d'edició musical, edició sonora i anàlisi d'enregistraments d'àudio.
- Tècniques i funcionalitats d'edició, creació i anàlisi sonora.

Bloc 2. Interpretació i creació

2.1. Expressió individual i col·lectiva (CE2, CE4, CE5)

G1. La notació musical

- Les indicacions i els termes relatius a dinàmica, agògica i articulació.
- Les grafies tradicionals.
- Introducció a les notacions de la música contemporània.
- Les tècniques de realització escrita de dictats.

G2. Interpretació i tècnica vocal

- Tècniques d'interpretació per mitjà de la veu, amb acompanyament instrumental o sense: lectura a primera vista, interiorització i memorització d'estructures musicals senzilles tonals i modals.

G3. Interpretació i tècnica instrumental

- Tècniques d'interpretació per mitjà d'instruments: lectura a primera vista, interiorització i memorització d'estructures musicals senzilles tonals i modals.

G4. Habilitats motrius

- El cos com mitjà d'expressió. La percussió corporal.
- Pautes de creació i improvisació de coreografies individuals i grupals.

G5. Creació i improvisació

- Estratègies i tècniques d'improvisació, establides o lliures, sobre esquemes ritmicomelòdics i harmònics.

- Arranjaments musicals: recursos, estratègies didàctiques i context.
- Eines digitals de creació musical per mitjà de la intel·ligència artificial.

2.2. Projectes artístics (CE4, CE5)

G1. Planificació

- Fases i criteris de valoració en projectes musicals i interdisciplinaris.
- Àmbits artístics i professionals que intervenen en els projectes i/o en les seues fases.

G2. Producció artística

- Projectes basats en la veu, els instruments i l'expressió corporal mitjançant l'ús dels elements del llenguatge musical.

G3. Tecnologies per a la producció musical

- Recursos digitals i de les TIC i les TAC aplicats a la interpretació, creació i enregistrament.
- Llicències d'ús, autoria i protecció de dades.

G4. Actitud

- Pautes de comportament en la participació en diferents propostes artístiques.
- Pautes d'atenció, percepció i memòria per a la interpretació.
- Tècniques d'escolta activa. Solidaritat i respecte.
- El control de les emocions en la millora de la interpretació en públic.
- Estratègies de supervisió i resolució de conflictes.
- Implicació en els projectes col·lectius: valoració de processos i resultats.
- Plantejaments ètics i responsables.
- Interacció en xarxes socials.

11.3 Criteris d'avaluació.

Competència específica 1

1.1. Identificar els elements estructurals i tècnics de diferents gèneres i estils musicals, relacionant-los entre si, i apreciand la riquesa i diversitat del patrimoni musical.

1.2. Elaborar judicis crítics a partir de propostes musicals multidisciplinàries, de manera oral i escrita, i descriure'n els trets característics amb actitud oberta i amb la terminologia adequada.

1.3. Utilitzar la riquesa i la diversitat del patrimoni musical de l'entorn de l'alumnat com a element d'anàlisi i creació de qualsevol proposta musical.

Competència específica 2

2.1. Interpretar i comparar el significat de diferents representacions gràfiques del so.

2.2. Reconéixer les característiques i els valors d'una proposta musical, amb respecte i sentit crític.

2.3. Experimentar amb els elements i les representacions gràfiques del so, creant nous models i solucions alternatives multidisciplinàries.

Competència específica 3

3.1. Desconstruir patrons, fórmules i seqüències musicals, analitzant i valorant les estructures i parts, d'acord amb la seua capacitat de manifestar sentiments i idees.

3.2. Emprar diferents patrons, fórmules i seqüències musicals amb la veu, el cos, els instruments o els mitjans tecnològics, mostrant confiança en les capacitats pròpies i valorant les dels altres.

3.3. Integrar noves idees, sentiments i emocions en situacions de creació i improvisació de patrons, fórmules i seqüències musicals, a partir de determinats condicionants previs.

Competència específica 4

4.1. Executar propostes musicals de manera individual i grupal per mitjà de la veu, els instruments, el cos i els mitjans digitals, i adaptar-les als recursos i materials disponibles de manera sostenible.

4.2. Produir propostes musicals i integrar elements sonors diversos que potencien l'autonomia, la comunicació, l'empatia i el respecte cap als altres.

4.3. Experimentar, de manera autònoma, amb les possibilitats expressives i comunicatives de la veu, els instruments, el cos i els mitjans digitals en la creació de propostes musicals.

Competència específica 5

5.1. Dissenyar projectes artístics i multidisciplinaris partint de l'anàlisi de realitats i problemes del seu entorn, valorant i argumentant motivacions, possibilitats, objectius, processos i resultats.

5.2. Estructurar el procés de desenvolupament del projecte artístic, assumint diferents funcions col·laboratives i integrant els coneixements adquirits en diferents disciplines.

5.3. Generar propostes, solucions i models alternatius mitjançant la reflexió crítica i els recursos tecnològics adaptats a les necessitats del context sociocultural i a les dificultats existents.

12. Anàlisi musical Segon Batxillerat.

12.1. Competències específiques.

1. Identificar els diversos elements tècnics que conformen una obra musical i analitzar, mitjançant diverses aproximacions, les seues característiques i funcions en l'organització global.

2. Analitzar l'organització estructural d'una obra musical, establint relacions amb l'estil, el gènere i el context de creació on pren forma i es desenvolupa valorant i respectant la diversitat cultural.

3. Fer comentaris i crítiques musicals de manera argumentada i amb una terminologia adequada, mostrant actitud de respecte cap a les opinions alienes i desenvolupant un pensament crític.

4. Construir propostes musicals basades en elements musicals i estructures formals conegudes, mitjançant la veu, el cos, instruments o mitjans digitals, manifestant emocions i sentiments.

5. Elaborar projectes musicals d'investigació i divulgació basats en l'anàlisi musical, fent ús d'eines TIC en diversos contextos i formats, generant implicacions en l'entorn social i afavorint la integració de la música en projectes artístics.

12.2. Sabers bàsics.

Els sabers bàsics són el conjunt de coneixements que l'alumnat ha d'adquirir al llarg de l'etapa per a poder desenvolupar les competències específiques, i que es poden ampliar amb altres sabers desitjables al llarg de l'Educació Secundària. Aquests sabers bàsics es distribueixen en dos blocs que alhora es divideixen en subblocs (SB) i aquests, al mateix temps, en grups (G), seguint la classificació que es fa en cadascuna de les etapes anteriors i que possibiliten una continuïtat a l'aprenentatge, amb la finalitat de donar una formació contínua, integral i sòlida.

Bloc 1. Percepció i anàlisi

SB 1.1. Contextos musicals i culturals CE2

G1. Propostes musicals

- Compositores i compositors de diferents estils i èpoques amb perspectiva igualitària.
  - Obres de diferents estils i èpoques. Versions d'una mateixa obra.
  - Patrimoni musical de la Comunitat Valenciana.

G2. Gèneres musicals

- Classificació dels gèneres musicals des de la música occidental medieval fins als nostres dies.
- Característiques sonores i estilístiques des de la música occidental medieval fins als

nostres dies.

- Funcionalitat dels gèneres musicals i escènics.
- Gèneres i particularitats formals de la música tradicional.
- Gèneres i particularitats formals de la música popular urbana dels segles XX i XXI.
- Músiques no occidentals. Diferències estructurals.

G3. Organologia

- Evolució organològica de les principals famílies instrumentals.
- Funcions característiques en agrupacions instrumentals representatives

SB 1.2. Elements estructurals i tècnics CE1, CE2

G1. Tècniques d'anàlisi musical

- La comparació com a tècnica analítica.
- Tècniques d'anàlisi auditiva i de partitures.
- Tècniques per a l'anàlisi del context de creació.

G5. Melodia i harmonia

- Formes històriques des de la música occidental medieval fins als nostres dies.

G.7 Notació

- Grafies no convencionals d'altres músiques.
- Partitures gràfiques com a suport de l'anàlisi.

Bloc 2. Dimensió pràctica de l'Anàlisi Musical

SB 2.1. Expressió individual i col·lectiva CE4

G1. Interpretació

- Elements bàsics d'organització estructural aplicats a la pràctica.

G2. Creació i improvisació

- Principis de creació musical. Elements, estructures i recursos.
- La improvisació i l'experimentació sobre elements musicals i estructures formals.
- Les partitures gràfiques.
- Aplicacions, webs i programes d'edició d'àudio, vídeo, de partitures i de creació musical multipistes.
- Gravacions audiovisuals en context escolar.
- El control de les emocions i els sentiments.

SB 2.2. Projectes CE3, CE5

G1. Planificació

- Fases i criteris de valoració i difusió en projectes d'anàlisi musical i interdisciplinaris.

G2. Producció artística

- L'anàlisi musical. Investigació. Selecció d'informació. Fonts.
- Escrits analítics, d'opinió i investigació: comentaris i crítica musical.
- Terminologia musical. Argumentació oral i escrita.
- Ús terapèutic de la música.

G3. Recursos digitals i de les TIC

- Recursos digitals i de les TIC aplicats a projectes d'anàlisi musical.
- Llicències d'ús, autoria i protecció de dades

G4. Actitud

- Pautes d'atenció, respecte i valoració d'opinions diverses.
- Estratègies de responsabilitat i assumptió de diferents rols.

12.3 Criteris d'avaluació.

Competència específica 1

Identificar els diversos elements tècnics que conformen una obra musical i analitzar-ne, mitjançant diverses aproximacions, les característiques i funcions en l'organització global.

1.1. Analitzar una obra musical, basant-se en les característiques i les funcions dels seus elements tècnics.

1.2. Comparar els elements tècnics i les característiques musicals de diverses obres, establint analogies i diferències.

1.3. Utilitzar, amb autonomia, partitures, altres formats gràfics i recursos digitals, com a eines de suport per a l'anàlisi auditiva.

Competència específica 2

Analitzar l'organització estructural d'una obra musical, establint relacions amb l'estil, el gènere i el context de creació on pren forma i es desenvolupa, valorant i respectant la diversitat cultural

2.1. Identificar els principals gèneres i estils musicals, a través de les seues particularitats formals

2.2. Associar les característiques musicals que assignen una obra a un estil, identificant, de manera autònoma l'estructura formal.

2.3. Argumentar i comparar els condicionants artístics, històrics i socials de diverses propostes musicals, descrivint les funcions i les característiques.

Competència específica 3

Fer comentaris i crítiques musicals de manera argumentada i amb una terminologia adequada, mostrant actitud de respecte cap a les opinions alienes i desenvolupant un pensament crític.

3.1. Expressar de manera argumentada, judicis personals sobre les obres analitzades, amb una terminologia adequada.

3.2. Investigar i seleccionar de manera fonamentada, la informació més adequada en mitjans analògics i digitals.

3.3. Publicar, amb actitud crítica, crítiques musicals i comentaris analítics propis escrits i orals, respectant els drets d'autor i la propietat intel·lectual.

Competència específica 4

Construir propostes musicals basades en elements musicals i estructures formals conegudes, mitjançant la veu, el cos, instruments o mitjans digitals, manifestant emocions i sentiments.

4.1. Improvisar breus estructures musicals partint de l'anàlisi dels seus elements.

4.2. Crear composicions musicals combinant els diversos elements melòdics, rítmics, harmònics i formals que articulen una obra musical.

4.3. Utilitzar, amb solvència, les tecnologies digitals per a la creació musical.

Competència específica 5

Elaborar projectes musicals d'investigació i divulgació basats en l'anàlisi musical, fent ús d'eines TIC en diversos contextos i formats, generant implicacions en l'entorn social i afavorint la integració de la música en projectes artístics.

5.1. Proposar i elaborar projectes d'anàlisi musical interdisciplinaris utilitzant els coneixements adquirits en diverses disciplines.

5.2. Utilitzar, amb solvència, diverses eines i recursos digitals, practicant un consum digital responsable.

5.3. Analitzar els usos terapèutics de la música en diverses obres a partir de les seues característiques.

13. Cor i tècnica vocal Segon Batxillerat.

13.1. Competències específiques.

1. Analitzar les característiques formals, compositives, estilístiques i interpretatives d'una obra vocal relacionades amb el seu context històric, cultural i social a partir de l'escolta activa i visionant peces i gèneres vocals diversos.

2. Utilitzar la veu i el cos com a mitjà d'expressió i comunicació aplicant la tècnica vocal i corporal segons les característiques de les diferents propostes vocals, tant individuals com col·lectives.

3. Interpretar peces vocals de conjunt de diferents gèneres i estils musicals amb aplicació tècnica, execució musical i escènica adequades a través de la participació en formacions diverses.

4. Participar en el disseny, la producció i la interpretació de concerts musicals i actuacions escèniques dins de projectes d'aula i/o centre promovent-ne la difusió i l'ús de mitjans i suports tècnics i digitals.

13.2. Sabers bàsics.

Els sabers bàsics són el conjunt de coneixements que l'alumnat ha d'adquirir al llarg de l'etapa per a poder desenvolupar les competències específiques, i que es poden ampliar amb altres sabers desitjables al llarg de l'Educació Secundària. Aquests sabers bàsics es distribueixen en dos blocs que alhora es divideixen en subblocs (SB) i aquests, al mateix temps, en grups (G), seguint la classificació que es fa en cadascuna de les etapes anteriors i que possibiliten una continuïtat a l'aprenentatge, amb la finalitat de donar una formació contínua, integral i sòlida.

Bloc 1. Percepció i anàlisi

Subbloc de sabers bàsics CE2, CE3, CE4

1.1. La veu

G1 Anatomia i fisiologia

Anatomia de l'aparat fonador

Possibilitats vocals en la parla i en el cant

G2 Elements bàsics

Concentració i control muscular

Respiració costo-diafragmàtica-abdominal

Ressonància i dinàmiques

Articulació i dicció

G3 Desenvolupament auditiu

L'oïda harmònica

La composició melòdica i rítmica: equilibri entre veus i plans sonors

Exercitació auditiva del timbre vocal propi

Espais i característiques acústiques

Subbloc de sabers bàsics CE1, CE3, CE4

1.2. Repertori i conjunt

G1 Text

Text i mètrica: articulació, velocitat i precisió. Accent prosòdic i accent rítmic

Regles del sistema fonètic-fonològic

L'anàlisi fonètica del text

G2 Direcció coral

Indicació en la direcció coral: anacrusi, compàs, cadència, entrada i final

Tècnica bàsica de direcció coral: el braç dominant, el punt d'impacte, les figures de marcatge de compàs, el pla espacial del gest.

G3 Obres

Característiques formals, compositives, estilístiques interpretatives

Gèneres musicals escènics. Característiques i visualització de gèneres escènics diversos.

Repertori coral d'èpoques i estils diversos de la música culta occidental, d'altres cultures i d'origen popular

Context històric, social i cultural del repertori.

Bloc 2. Interpretació i creació

Subbloc de sabers bàsics CE2, CE3, CE4

2.1. Pràctica coral ,

G1 Elements interpretatius

Afinació i empastament en el conjunt

L'estil interpretatiu

El silenci, la respiració, l'atac, el ritme i el fraseig

G2 Execució coral

Interpretació polifònica i contrapuntística amb veus mixtes, amb acompanyament instrumental o sense

La lectura de partitures i el transport

La improvisació vocal i corporal en el conjunt vocal

G3 Control corporal

Concentració i adquisició de la postura corporal correcta

Possibilitats comunicatives i expressives del cos i el gest en escena.

Subbloc de sabers bàsics CE1, CE2, CE3, CE4

2.2. Expressió vocal

Vocalització i sensacions fonatòries

Emissió i control del so. Impostació i homogeneïtat tímbrica.

G2 Pràctica individual

Fases d'un concert i projecte musical i escènic: disseny, preproducció, muntatge, difusió. Materials i requisits tècnics. Els rols en un projecte. La interpretació solista i en conjunt

Treball conjunt, responsabilitat i consciència de grup. Avaluació i respecte a les aportacions alienes i al públic.

La veu parlada en l'escena: flexió vocal, projecció i ressonadors

Interpretació i actuació en propostes musicals i escèniques. Normes d'actuació.

Els mitjans i suports digitals. Autoria i protecció de dades.

13.3 Criteris d'avaluació.

Competència específica 1.

Analitzar les característiques formals, compositives, estilístiques i interpretatives d'una obra vocal relacionades amb el seu context històric, cultural i social a partir de l'escolta activa i visionant peces i gèneres vocals diversos.

1.1. Descriure de manera argumentada les característiques formals, compositives, estilístiques i interpretatives d'una obra vocal.

1.2. Analitzar el text de peces vocals amb aplicació de les normes fonètiques i la seua relació estructural, melòdica i rítmica musical.

Competència específica 2.

Utilitzar la veu i el cos com a mitjà d'expressió i comunicació aplicant la tècnica vocal i corporal segons les característiques de les diferents propostes vocals, tant individuals com col·lectives.

2.1. Construir propostes d'expressió vocal i corporal.

2.2. Utilitzar la tècnica vocal i el gest corporal en propostes variades, parlades i cantades, individuals i col·lectives.

Competència específica 3.

Interpretar peces vocals de conjunt de diferents gèneres i estils musicals amb aplicació tècnica, execució musical i escènica adequades a través de la participació en formacions diverses.

3.1. Adequar la interpretació de peces vocals a les característiques d'estil i gènere de l'obra i a les indicacions de la direcció coral.

3.2. Interpretar peces vocals amb intencionalitat tècnica, musical i escènica, ajustant el so propi al del conjunt en la cerca de qualitat sonora.

3.3. Utilitzar les indicacions de la direcció coral en la interpretació d'obres amb intencionalitat expressiva i buscant qualitat sonora.

Competència específica 4.

Participar en el disseny, la producció i la interpretació de concerts musicals i actuacions escèniques dins de projectes d'aula i/o centre promovent-ne la difusió i l'ús de mitjans i suports tècnics i digitals.

4.1. Atendre les característiques i adequació dels espais per a l'actuació fent propostes de difusió amb suport de mitjans i suports digitals respectuoses amb la normativa de dades i autoria.

4.2. Crear una actuació musical o escènica del disseny, muntatge, producció i difusió, tenint en compte els requisits materials i tècnics necessaris.

5.4.3. Actuar en projectes escènics amb visió de conjunt, utilitzant els recursos musicals, la tècnica vocal i l'actitud escènica adequats.

14. Història de la Música i de la Dansa Segon Batxillerat.

14.1. Competències específiques.

1. Relacionar les manifestacions musicals i coreogràfiques de la història amb les característiques de la societat que les ha creades, analitzar-ne la vinculació amb les diferents concepcions estètiques de la música i la dansa.

2. Analitzar les característiques més rellevants del llenguatge musical i coreogràfic, identificant els elements estructurals i tècnics per mitjà de la partitura, l'audició i el visionat de mostres musicals i coreogràfiques de diverses èpoques, estils i gèneres, amb una actitud oberta, respectuosa i intercultural.

3. Construir arguments i opinions fonamentades sobre obres musicals i coreogràfiques de diferents èpoques, estils i gèneres, a partir dels diversos llenguatges vinculats a la música i la dansa, i mostrar hàbits de consum culturals crítics i oberts.

4. Interpretar música i coreografies de diverses èpoques, estils i gèneres, a partir de les possibilitats expressives de la veu, els instruments musicals, el cos i els mitjans digitals, participant activament de manera individual o grupal.

5. Elaborar projectes, participant en el disseny, la planificació i la realització de manera activa i crítica, mitjançant la investigació històrica i la realització de produccions artístiques, valorant tant el procés com el resultat.

14.2. Sabers bàsics.

Els sabers bàsics són el conjunt de coneixements que l'alumnat ha d'adquirir al llarg de l'etapa per a poder desenvolupar les competències específiques, i que es poden ampliar amb altres sabers desitjables al llarg de l'Educació Secundària. Aquests sabers bàsics es distribueixen en dos blocs que alhora es divideixen en subblocs (SB) i aquests, al mateix temps, en grups (G), seguint la classificació que es fa en cadascuna de les etapes anteriors i que possibiliten una continuïtat a l'aprenentatge, amb la finalitat de donar una formació contínua, integral i sòlida.

Bloc 1. Percepció i anàlisi dels contextos musicals i culturals

SB 1.1 La música i la dansa en relació amb el seu context (CE1, CE3)

G1. Períodes i corrents estètics

- La música i la dansa dins dels corrents ideològics, econòmics i socioculturals en els quals s'ha desenvolupat.

- La música com a fet social i cultural

G2. Estètica musical

- La música i la dansa com a procés comunicatiu. Implicacions del pensament en la creació artística.

- La música i la dansa en relació amb altres arts i la literatura.

- La crítica musical i coreogràfica.

- La funció de la música i la dansa a través del temps.

- Vies de recepció i consum musical en la societat des de l'Antiguitat fins al segle XXI.

G3. Obres i intèrprets.

- Compositores i compositors de diferents estils i períodes des d'una perspectiva igualitària i oberta.

- Obres de diferents estils i períodes històrics.

- Intèrprets i agrupacions més significatives de la història.

- G4. Patrimoni musical

- Música i dansa acadèmica occidental des de l'Antiguitat fins al segle XXI.

- Altres manifestacions musicals i coreogràfiques del món.

- La música i la dansa tradicional valenciana.

- La música i la dansa popular i urbana dels segles XX i XXI.

G5. Gèneres i formes musicals

- Els gèneres i les formes musicals i de dansa a través de la història.

- Música en els mitjans audiovisuals: la música del cinema, el videojoc i la música publicitària.

G6. Organologia i classificació dels instruments musicals

- La classificació d'instruments a Occident.

- Classificació d'instruments no occidentals.

- Característiques musicals i desenvolupament històric dels instruments musicals.

G7. Evolució del consum musical

- Història de la reproducció i l'enregistrament musical.

- La producció musical en els segles XX i XXI.

- Nous suports en l'emmagatzematge i la difusió musical.

SB 1.2 Elements estructurals i tècnics (CE1, CE2)

G1. L'escolta activa

- L'organització de la música. Formes musicals de diferents estils i gèneres a través de la història.

- Els elements tècnics de la música i la seua evolució al llarg de la història: melodia, ritme, harmonia i textura.

G2. La notació musical

- La partitura com a eina per a l'anàlisi, la identificació i la comprensió del fenomen musical a través del temps.
- L'evolució històrica de la notació musical.

Bloc 2 Dimensió expressiva de la Història de la Música i la Dansa

SB 2.1 Expressió individual i col·lectiva (CE4)

G1. Interpretació vocal, instrumental i de dansa

- Obres vocals a una i a diverses veus, a cappella o amb acompanyament instrumental, de diferents èpoques, gèneres i estils.
- Arranjaments d'obres instrumentals de diferents èpoques, gèneres i estils.
- Danses històriques, tradicionals i urbanes.
- El control de les emocions en la millora de la interpretació musical.

G2. Creació i improvisació

- Pautes de creació de coreografies bàsiques i improvisació.
- L'exploració i l'experimentació sonora i coreogràfica.
- Aplicacions, webs i programes d'edició d'àudio, vídeo, de partitures i de creació musical multicopista.

SB 2.2 Projectes musicals i coreogràfics (CE1, CE4, CE5)

G1. Planificació

- Producció musical i producció artística: funcions i competències del productor.
- Autogestió musical: autoproducció i autoedició. Management i comunicació.

G2. Producció artística

- Projectes basats en la veu, els instruments i l'expressió corporal utilitzant els elements del llenguatge musical.
- Projectes d'investigació musical.
- La llei de propietat intel·lectual: conceptes bàsics, normatives i aplicació. Plantejaments ètics i responsables

G3. Arts escèniques

- Elements estructurals i tècnics de les arts escèniques: cos, espai, temps, discurs, estructures i actuació.

14.3 Criteris d'avaluació.

Competència específica 1.

CE 1. Relacionar les manifestacions musicals i coreogràfiques de la història amb les característiques de la societat que les ha creades, i analitzar-ne la vinculació amb les diferents concepcions estètiques de la música i la dansa.

-Reconèixer el patrimoni musical i escènic de la Comunitat Valenciana i de la resta del món, i justificar-ne la pertinença a un període històric amb respecte i sentit crític.

-Relacionar les manifestacions musicals i coreogràfiques amb aspectes socioculturals, tenint-ne en compte l'ús i funcionalitat.

-Analitzar el fet musical i coreogràfic i vincular-lo amb el pensament estètic del moment i amb les manifestacions artístiques del mateix període històric.

Competència específica 2.

CE 2. Analitzar les característiques més rellevants del llenguatge musical i coreogràfic, identificant els elements estructurals i tècnics per mitjà de la partitura, l'audició i el visionat de mostres musicals i coreogràfiques de diverses èpoques, estils i gèneres, amb una actitud oberta, respectuosa i intercultural.

-Conèixer les característiques principals de propostes musicals de diferents gèneres, èpoques i estils, partint dels seus elements estructurals i tècnics.

-Descriure les característiques i els elements estructurals i tècnics de les diferents produccions artístiques utilitzant un lèxic musical adequat de manera oral i escrita.

-Analitzar exemples de músiques i coreografies de qualsevol època, gènere o estil, a partir de partitures, audicions i el visionat, amb un discurs informat i respectuós amb la diversitat, ajudant-se de mitjans digitals.

Competència específica 3.

CE 3. Construir arguments i opinions fonamentades sobre obres musicals i coreogràfiques de diferents èpoques, estils i gèneres, a partir dels diversos llenguatges vinculats a la música i la dansa, i mostrar hàbits de consum culturals crítics i oberts.

-Identificar diferents tipus de manifestacions artístiques per mitjà del coneixement dels diversos elements i llenguatges vinculats amb la música i la dansa, i valorar-ne la relació amb el context en el qual s'han produït.

-Manifestar opinions personals fonamentades en relació amb diferents propostes musicals i coreogràfiques, i mostrar una actitud respectuosa i empàtica.

-Elaborar arguments crítics sobre diverses obres o fragments musicals i coreogràfics seleccionats utilitzant una terminologia específica de manera oral i escrita.

Competència específica 4.

CE 4. Interpretar música i coreografies de diverses èpoques, estils i gèneres, a partir de les possibilitats expressives de la veu, els instruments musicals, el cos i els mitjans digitals, i participar-hi activament de manera individual o grupal.

-Manifestar idees, sentiments i emocions per mitjà de la interpretació musical i el moviment corporal, afavorint processos comunicatius des de l'empatia i el respecte.

-Interpretar música i danses de diferents èpoques, estils i gèneres, de manera individual i col·lectiva, utilitzant la veu, els instruments, el cos i mitjans digitals.

-Utilitzar tècniques interpretatives, individualment i en grup, amb consciència global, valorant la interpretació i la creació musical.

Competència específica 5.

CE 5. Elaborar projectes, participant en el disseny, la planificació i la realització de manera activa i crítica, mitjançant la investigació històrica i la realització de produccions artístiques, valorant tant el procés com el resultat.

-Elaborar projectes d'investigació científica de manera individual i grupal, aplicant estratègies de recerca i selecció de fonts històriques.

-Identificar i explicar les oportunitats de desenvolupament personal, professional, social i econòmic que ofereix la participació en diferents projectes artístics.

-Dissenyar i desenvolupar projectes artístics relacionats amb la música i la dansa, aplicant estratègies de gestió vinculades a la planificació, la producció i la difusió d'espectacles escènics i musicals, de manera activa i col·laborativa.

15.Temporalització de les Unitats didàctiques

	MÚSICA PRIMER ESO	MUSICA SEGON ESO	MUSICA TERCER ESO	CREATIVITAT MUSICAL TERCER ESO	MUSICA QUART ESO
1 AVALUACIÓ	1-Qualitats del So	.1.-Música i comunicació	1.-Música Antiquitat	1-Pense, doncs improvise	1- La música popular urbana.
	2-El ritme		2.-Edat Mitjana	2-Creativitat audiovisual i TIC	2.-La música i els mitjans de comunicació
2 AVALUACIÓ	3-Melodia i Harmonia	2.-Músiques del món	3.-Renaixement	3-Paisatges sonors: el món com a composició musical	3.-La música en el cinema
	4-La Veu	3.-Música Comunitat Valenciana	4.-Barroc	4-La meua primera composició musical	4.-La producció musical
			5.-Clasicisme	5-Emocions i playlist	
3 AVALUACIÓ	5-Els instruments musicals.	4.-Música popular urbana	6.-Romanticisme	6-Músiques d'avantguarda	5.-Música i arts escèniques
				7-Moviment i dansa creativa	

	ANÀLISI MUSICAL PRIMER BATXILLERAT	COR I TÈCNICA VOCAL PRIMER BATXILLERAT	LLENGUATGE I PRÀCTICA MUSICAL PRIMER BATXILLERAT
1 AVALUACIÓ	1-Gèneres i Estils. Períodes Història Música	1-Coneixem el nostre cos.Producció de la veu	1-La notació musical.
	2-Anàlisi del Ritme – Melodia – Harmonia – Textura	2-Tipus de veus	2-Figures rítmiques.
	3-Relació Text i Música	3-Començem a cantar.	3-Accentuació i compassos.
2 AVALUACIÓ	4-Formes Tipus. Classificació	4-La polifonia.Origens i evolució	4- El moviment i l'expressió de la música
	5-Sintaxi obres: Representació gràfica	5-Tipus d'agrupacions corals	5- La intensitat i la seua representació musical.
			6:-Organització melòdica; escales i modes.
3 AVALUACIÓ	6-Estils musicals en altres cultures.	6-Preparem el nostre concert	7-Textura i harmonia.
	7-Musica popular urbana I		8- Grups irregulars i estructura musical.

	ANÀLISI MUSICAL SE- GON BATXILLERAT	COR I TÈCNICA VO- CAL SEGON BATXI- LLERAT	HISTORIA DE LA MU- SICA I LA DANSA PRI- MER BATXILLERAT
1 AVALUACIÓ	1-Música Medieval i Renaixentista	1.-Música vocal escènica	1-Edat Mitjana
	2-El Barroc	2.-La Òpera	2-Renaiximent
	3.-Estil galant i Clasicisme	3.-La Sarssuela	
2 AVALUACIÓ	4-Romanticisme	4.-Del Lied als cantautors	3.-Barroc
	5-Segle XX europeu	5.- El Jazz	4.-Clasicisme.
	6.-Música Popular Urbana	6.-Pop Rock Rap	5.-Romanticisme
3 AVALUACIÓ	7.-Preparació examen EBAU	7.-Musica vocal tradicional	6.-Nacionalismes
		8.-Preparació examen EBAU	7.-Segle XX
			8.-Preparació examen EBAU

16.Situacions d'aprenentatge

L'adquisició d'aprenentatges implica establir situacions d'aprenentatge diverses i innovadores que combinen diferents tipus d'ensenyament dirigits amb altres de col·laboratiu i/o basats en metodologies actives.

Convé plantejar aprenentatges en forma de reptes, projectes, investigacions, produccions artístiques i, en definitiva, elaboració de projectes artístics de manera individual i col·laborativa, on s'apliquen els coneixements apresos i faciliten la transferència de sabers de la matèria de Música en relació amb la resta de matèries.

Seguint aquesta línia, es fomenten aprenentatges significatius, promovent la lectura, la investigació i la discriminació d'informació a diferents fonts, l'ús d'eines digitals, el joc i l'expressió artística, la interpretació, la improvisació, la creació musical, l'assistència a concerts, visites a entitats i associacions culturals, assessorament i presència d'experts i expertes externes a l'aula,

compositors i compositores, *luthiers*, tècnics de so o músics, entre d'altres.

Tot això, per tal de participar en processos i generar diversitat de projectes a partir de detonants o punts de partida de l'entorn immediat i de la realitat de l'alumnat, basats principalment en la dramatització, la interpretació i la creació musical i coreogràfica, performances, productes audiovisuals i/o multidisciplinaris.

Aquestes possibles situacions d'aprenentatge relacionen, de manera implícita, el foment de la cultura a partir de la relació amb el context proper i han de garantir la creació de situacions que aproximen l'alumnat al patrimoni més proper a partir del coneixement de manifestacions musicals singulars, intèrprets locals, repertori tradicional o institucions musicals properes, entre d'altres.

Per la fesomia de l'assignatura, cal tenir en compte espais i temps que, de vegades, tenen poc a veure amb els que tradicionalment s'associen amb la pràctica docent, per la qual cosa es valoraran els llocs del centre escolar i l'entorn per a la creació de recursos o propostes pròpies. De la mateixa manera, la formació de l'alumnat en l'àmbit musical i dansístic es produeix en qualsevol espai físic i temporal, des de la sortida de la llar, en descansos, des de les diferents matèries o en les activitats complementàries i extraescolars.

Per això, cal tenir en compte les pràctiques associades a l'aprenentatge informal en un entorn sonor i musical, com és el de la nostra societat, on l'alumnat aprèn i dialoga sobre la música que l'envolta.

Així mateix, és important implicar l'alumnat en la conservació del material, l'equipament i les infraestructures escolars de l'aula a partir de la reflexió sobre les normes i els valors subjacents a les accions. En aquesta matèria, especialment, cal fomentar l'ús, maneig i cura d'instruments musicals convencionals divergents: instruments d'aula, instruments no convencionals, instruments moderns o instruments tradicionals, així com l'ús elevat de dispositius electrònics de producció i enregistrament musical que generen situacions d'aprenentatge pròpies d'una educació del segle XXI.

Les activitats i les propostes s'han de fer, seguint el Disseny Universal d'Aprenentatge (DUA), facilitant els recursos materials i afavorint l'accés a l'aula i activitats dins i fora del centre.

A l'hora d'avaluar, s'han d'utilitzar diferents instruments d'heteroavaluació, autoavaluació i coavaluació, que permeten avaluar tant el procés d'aprenentatge com el producte final. a comprovar el grau d'adquisició de l'aprenentatge per poder establir els ajustaments pertinents en el procés, com ara rúbriques, escales d'observació, diaris de classe o anàlisi d'enregistraments, entre d'altres.

En tots els processos d'ensenyament-aprenentatge i de projectes artístics, es fomenta la tolerància i el respecte a les manifestacions i opinions diferents, fruit de la diversitat i la igualtat, com a font d'enriquiment personal, fomentant el treball grupal i valorant les aportacions al bé comú. Totes les activitats que es facin han de garantir la convivència i els valors democràtics, a més de promoció la participació activa al centre i fora d'aquest, donant a conèixer el treball d'aula des d'una perspectiva sostenible i contribuint a la consecució dels reptes i els desafiaments del segle XXI.

Depenent de la unitat didactica, el nivell i el grup,proposem la següent temporalització aproximada de les situacions d'aprenentatge.

1. Inici (1-2 sessions)

Presentació del repte o context: es planteja una situació pròxima a l'alumnat (ex. "crear una campanya de reciclatge en el centre").

Activació de coneixements previs.

Motivació i organització del treball (individual, grups, rols).

2. Desenvolupament (4-6 sessions o més)

Investigació i exploració: cerca d'informació, anàlisi de casos, visites, entrevistes.

Tasques intermèdies: resolució de problemes, elaboració de materials, debats, simulacions.

Aplicació de sabers bàsics: ací s'integren els continguts curriculars.

3. Tancament i producte final (2-3 sessions)

Síntesi i creació: presentació d'un producte, solució o proposta (ex. maqueta, vídeo, exposició oral).

Avaluació: autoavaluació, coavaluació, rúbriques, observació.

Reflexió i metacognició: què hem après?, com ho hem fet?, què milloraríem?

17.Orientacions metodològiques.

La nostra proposta didàctica s'organitza d'acord amb les competències específiques i els sabers bàsics proposats al currículum vigent per a la Comunitat Valenciana, i incorpora els suggeriments metodològics, els criteris d'avaluació establerts per aquesta normativa emmarcada a la LOMLOE, la qual estableix com a element essencial les competències clau, i com un dels seus objectius propiciar una renovació a la pràctica docent i en el procés d'ensenyament i aprenentatge.

El nou currículum destaca la rellevància de l'ensenyament de la música en la formació integral del nostre alumnat i en el desenvolupament intel·lectual, psicomotor i emocional. La música constitueix a més un important referent social i cultural de la nostra joventut, i tampoc no podem perdre de vista els cada vegada més nombrosos estudis de caràcter científic que recullen els beneficis neurològics i emocionals de la pràctica musical. A més, el treball per competències cerca la vinculació del coneixement present en aquestes, i amb les habilitats pràctiques o destreses que les integren. Tenint en compte totes aquestes premisses, queda clara la necessitat d'un plantejament eminentment pràctic de l'assignatura, on l'audició, la interpretació i la creació es converteixen

en els eixos principals d'un procés d'ensenyament basat en la comprensió del llenguatge musical com a vehicle de expressió artística i en l'anàlisi del fet musical com a manifestació cultural i social.

A continuació, detallarem alguns dels principis didàctics i metodològics que regeixen aquest projecte, encara que no hem d'oblidar que la nostra praxi educativa no pot perdre de vista els principis generals que conformen el disseny curricular del nostre centre, en el desenvolupament de la seva autonomia pedagògica, i adaptar-se als condicionants socioculturals, de disponibilitat de recursos i característiques de l'alumnat, si volem assolir un veritable aprenentatge competencial. Per tant, hem buscat desenvolupar activitats que requereixin integrar diferents tipus de conceptes, destreses i actituds, tenint en compte l'atenció a la diversitat, els principis del Disseny Universal de l'Aprenentatge i el respecte pels diferents ritmes i estils d'aprenentatge, propiciant a més a més el treball tant individual i cooperatiu.

La motivació per aprendre en l'alumnat és indispensable per generar-hi la curiositat i la necessitat per adquirir els coneixements, les destreses i les actituds i valors presents a les competències. Per això s'han inclòs nombroses activitats de caràcter introductor i com a estímul de cara al domini dels sabers bàsics conceptuals, audicions musicals i repertori musical, tant vocal com instrumental. Repertori atractiu i d'estils molt variats, acompanyat de vídeos explicatius i demostratius, realitzats per alumnat de la mateixa edat. Tot això s'encamina a despertar una actitud positiva envers el procés d'aprenentatge.

Considerem també fonamental partir de les experiències i coneixements previs que posseeixi el nostre alumnat, a fi de valorar què coneixen els nostres alumnes i saber des d'on hem de partir. Així, resulta fonamental que, a cada unitat, el professorat parteixi dels coneixements que ja tenen perquè puguin relacionar-los amb els nous aprenentatges que van adquirint a mesura que el curs avança. Alhora, cal propiciar que l'alumnat es converteixi en constructor, individual o de forma compartida, del seu propi coneixement, i que a més de reflexionar sobre els seus coneixements, i enriquir-los i desenvolupar-los, exercitin la seva atenció, concentració, memòria i constància, cosa que contribuirà que adquireixin noves destreses i experiències.

Així mateix, s'ha realitzat una cuidada seqüenciació i gradació dels sabers bàsics, integrant perfectament la part més teòrica amb la pràctica i dotant la proposta de gran coherència didàctica

interna. Els sabers bàsics conceptuals de les unitats s'han desenvolupat de manera clara i concisa, intercalant audicions i activitats explicatives, que ajuden els alumnes a comprendre i fixar els sabers estudiats i al professorat a comprovar si hi ha aspectes no assimilats. Les activitats estan dissenyades de manera que, en molts casos, serveixen per treballar simultàniament diversos dels blocs de sabers bàsics; i també s'ha buscat un treball sistemàtic i progressiu de tots els aspectes expressius i interpretatius, a través de diversos apartats pràctics, en forma de cursos complets i seqüenciats didàcticament, de ritme, entonació i flauta, amb música original composta pels autors. També s'hi inclou un apartat dedicat exclusivament a la pràctica de l'audició.

La proposta inclou activitats d'aprenentatge variades, amb l'objectiu de promoure diferents modalitats o vies d'aprenentatge per a l'alumnat, oferint diferents graus de dificultat i possibilitant la selecció d'aquelles que el docent consideri més adequades. aportant materials i recursos didàctics diversos i variats, amb activitats complementàries. correctament els sabers bàsics principals de la unitat. També és important que l'alumnat participi de manera activa en debats i comentaris amb el docent i els seus companys de manera que expressi de manera argumentada judicis sobre la música que escolta o que interpreta.

S'hi inclouen activitats i tasques que propicien la interrelació entre diferents sabers bàsics de la matèria de música, amb l'objectiu d'afavorir un aprenentatge integral que posi en joc un conjunt ampli de conceptes, habilitats o destreses i actituds personals, per la qual cosa és molt desitjable propiciar les metodologies actives en general i la feina per projectes en particular, especialment rellevant per a l'aprenentatge per competències.

Les activitats s'han dissenyat de manera que impliquen diferents agrupaments dels alumnes, combinant el treball individual amb el de petits grups heterogenis i amb el treball al gran grup-aula. La interpretació, la pràctica musical i les nombroses activitats grupals que s'hi inclouen, propicien l'aprenentatge cooperatiu, de manera que, a través de la resolució conjunta de les tasques, els membres del grup coneguin les estratègies utilitzades pels companys i puguin aplicar-les a situacions similars, afavorint, a més, l'autonomia de l'alumnat en la presa de decisions i la participació en el procés d'ensenyament i aprenentatge.

Els materials i recursos didàctics d'aquesta proposta s'han pensat de manera que en facilitin l'adaptació als diferents nivells i als diferents estils i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat, amb l'objectiu d'atendre la diversitat a l'aula i personalitzar els processos de construcció de els aprenentatges.

La necessària incorporació de les TIC a la nostra pràctica docent, com a element de millora de la qualitat del procés d'ensenyament-aprenentatge, es veu reflectida al nostre projecte, al llibre en paper, amb la inclusió de nombroses activitats que tenen com a objecte l'ús crític d'Internet com a font d'informació, i amb un taller específic d'informàtica musical i també al Llibre digital, que explota les possibilitats que ens ofereix l'ús de la pissarra digital com a recurs pedagògic.

Per acabar, proposem la realització d'activitats complementàries i extraescolars que, sens dubte, afavoriran el desenvolupament dels sabers bàsics propis de l'etapa, i impulsaran la utilització d'espais i recursos educatius diversos.

18. Instruments d'avaluació.

Els mitjans i instruments utilitzats per a l'avaluació seran els següents:

- Proves escrites
- Proves de destresa instrumental i/o vocals
- Activitats realitzades a l'aula, preguntes diàries, quadern de treball (expressió escrita, ortografia, neteja i organització)
- Activitats realitzades a casa: treballs dirigits, estudi instrumental...

-Observació directa per part del professor: comportament, respecte, intervencions, expressions, puntualitat...

En l'avaluació podem identificar tres moments o etapes significatives, mateixes que són:

L'Avaluació Diagnòstica (inicial)

L'Avaluació Formativa (intermèdia, contínua o processal)

L'Avaluació Sumativa (final)

19. Criteris de qualificació.

La nota de l'assignatura en les diferents avaluacions i en la qualificació final serà numèrica, entre un i deu, considerant-se com a negativa o insuficient les qualificacions entre 1 i 4 i positiva la resta.

Aquest resultat numèric serà el resultat de la ponderació dels següents tipus de continguts segons els següents percentatges per cursos.

a. Coneixements : 40% (ESO)-50% (Batxillerat)

Els procediments per a avaluar aquests continguts seran proves escrites u orals sobre conceptes del llenguatge musical o sobre els temes tractats en classe. Es farà un control per cada unitat o tema proposat en la programació.

b. Destreses : 40% (ESO i Batxillerat)

Aquests continguts es distribueixen en diversos apartats. La superació de tots ells és **imprescindible** per a la comptabilització d'aquests continguts:

-L'alumne ha de portar a classe el material requerit per el departament per a cadascun dels nivells, les faltes de material reiterades seran motiu de qualificació negativa a la avaluació.

-L'alumne ha de interpretar les peces musicals proposades per a instrument o veu i també aquelles realitzades amb els instruments de percussió de l'aula, així com participar de forma activa en les activitats de moviment proposades.

-L'alumne haurà de fer els treballs complementaris que en cada avaluació es proposen en classe i lliurar-los en les dates establides.

c. Actituds: 20% (ESO)-10% (Batxillerat)

On es tindran en compte, sobretot, els següents aspectes:

-Actitud positiva davant el treball i l'assignatura, posant l'accent en el respecte als companys i al professor

-Participació en les tasques proposades a l'aula

-Portar i cuidar el material de l'assignatura i respectar i cuidar l'aula i el seu contingut. 10% faltes de material sense justificar suposaran el suspens en l'avaluació.

-L'assistència es considera fonamental en aquest àmbit. Les faltes d'assistència sense justificar suposaran el suspens en l'avaluació.

Les tasques denominades com a obligatòries han de ser lliurades per a aprovar l'avaluació i el curs. Si no es lliuren en la data convinguda, es pot establir una segona data (no necessàriament en el mateix període d'avaluació), i en aquest cas la qualificació serà d'un 75% de la nota

obtinguda. Excepcionalment, es pot establir un segon termini per a l'avaluació de juny, i en aquest cas la qualificació serà d'un 50% de la nota obtinguda.

La competència lingüística s'avaluarà en totes les activitats i proves o exàmens, influint en la qualificació, les faltes d'ortografia seran objecte de baixada de nota de l'avaluació sinó són esmenades.

L'assistència, puntualitat, cura del material, respecte i treball diari és indispensable per a la bona marxa de la classe, per això l'actitud afecta a la nota global. Donada la importància de mantenir una conducta adequada d'escolta, respecte i participació per a poder desenvolupar qualsevol de les competències específiques de la matèria i per tant integrada en tots els criteris d'avaluació arrellegats en aquesta programació, l'actitud es valorarà de manera global, disminuint o millorant la nota amb la finalitat de fer visibles les conseqüències tant d'una actitud negativa com les d'una actitud positiva. Tot això sempre des d'un enfocament educatiu i restauratiu que cerca generar actituds prosocials, empàtiques i respectuoses amb la resta del grup.

Quan no es té una actitud adequada es poden obtenir negatius (amb avís a casa o sense ell) o amonestacions (parts). S'ha de tenir en compte que tres negatius resten un punt (en el cas d'oblit del material o retards, es permeten 3 negatius en l'avaluació sense descomptar, però, a partir del quart es descompten tots). Les faltes injustificades compten com un negatiu. Una amonestació (part) resta un punt. No obstant això, es poden obtenir positius en observar una actitud adequada de forma continuada, però habitualment s'aconsegueixen en participar i/o ajudar a altres companys/as. Tres positius sumen un punt a la nota global.

Falta d'assistència a una prova: En les proves comunes a tot el centre (pendents) només es considerarà la seua repetició individual per causa de força major degudament justificada. En la resta de proves, només aquells alumnes/as que justifiquen aquesta falta tindran accés a realitzarla amb un altre grup, si és possible, o fora de l'horari de classe (14.00-15.00 h. o a la vesprada) quan el professor/al determine i no necessàriament dins del mateix període d'avaluació.

AVALUACIÓ FINAL

L'avaluació és contínua. Per a obtenir un aprovat en l'assignatura, l'alumne/a ha d'obtenir un 5 en la mitjana de totes les avaluacions i demostrar uns mínims coneixements, arrellegats en la programació. A més, per a poder fer mitjana, l'alumne/a ha d'haver lliurat les tasques obligatòries. No obstant això, es valorarà la qualificació positiva de l'última avaluació per a la nota final, fins i tot si la mitjana és inferior a 5, podent requerir-se la realització de prova o tasca complementària a aquest efecte

20. Recuperació de pendants.

Als alumnes que tingueren l'assignatura pendent del curs anterior, i en aquest curs estiguen cursant l'assignatura, el professor corresponent els farà un seguiment especial perquè es posen al dia en els coneixements necessaris per al curs que està realitzant. **L'alumne recuperarà l'assignatura pendent si aconsegueix superar l'assignatura del curs superior del qual està matriculat o si, almenys supera dues avaluacions en aquest curs.**

Per a aquells alumnes que, tenint l'assignatura pendent estiguen cursant l'assignatura o no l'estiguen cursant (alumnes de 4rt que no han triat l'assignatura com a optativa), el departament proporcionarà dossiers de recuperació a través de la plataforma AULES que haurán de ser lliurats en temps i forma a un membre del departament per a la seua correcció.

Tanmateix es realitzarà una convocatòria extraordinària d'exàmen, a la que aura de concurrer tot els alumnes amb la matèria pendent. La data d'aquest exàmen es comunicarà amb la suficient antelació.

21. Atenció a la diversitat i educació inclusiva.

Tal com regula la legislació vigent, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió, les necessitats específiques de suport educatiu s'han de detectar i respondre en l'àmbit de la inclusió educativa seguint diferents nivells de resposta.

Les accions del primer nivell queden fora de l'objectiu d'aquesta programació i han de ser recollides en el projecte educatiu de centre (PEC) i en el pla d'actuació per a la millora (PAM), i també les del tercer nivell, que es determinen en el pla d'atenció a la diversitat, el pla d'acció tutorial i el pla d'igualtat i convivència.

Actuacions de suport ordinari

El segon nivell de resposta està dirigit a tot l'alumnat del grup-classe. El constitueixen les mesures generals programades per a un grup-classe que impliquen suports ordinaris.

Les mesures en aquest nivell inclouen el disseny i l'aplicació de programacions didàctiques que han de donar resposta a la diversitat de tot l'alumnat del grup, incloent-hi les activitats d'ampliació i de reforç per al desenvolupament competencial i la prevenció de dificultats d'aprenentatge, i també actuacions transversals que fomenten la igualtat, la convivència, la salut i el benestar.

Actuacions per a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu

El quart nivell de resposta, segons la regulació del Decret 104/2018, el constitueixen les mesures dirigides a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu que requereix una resposta personalitzada i individualitzada de caràcter extraordinari que implique suports especialitzats addicionals.

Atés el caràcter extraordinari d'aquest nivell, és preceptiva la realització d'una avaluació sociopsicopedagògica corresponent.

Cal establir **mesures de reforç educatiu**, en qualsevol moment del curs, tan prompte com es detecten les dificultats i, preferiblement, després del diagnòstic de l'avaluació inicial. Les mesures de reforç han d'estar dirigides a l'adquisició dels aprenentatges imprescindibles per a continuar el procés educatiu. Els àmbits en què se sol manifestar aquesta diversitat se situen en la capacitat per a aprendre, la motivació per aprendre, els diferents estils d'aprenentatge i els interessos de cadascun dels alumnes. Així doncs, en una unitat didàctica podem graduar les dificultats dels continguts; una mateixa activitat es pot plantejar amb diversos graus d'exigència treballant amb uns quants alumnes només els continguts imprescindibles prèviament seleccionats. Aquestes mesures poden incloure la realització d'activitats de reforç o d'ampliació, desdoblaments, agrupaments flexibles, etc. En la programació d'aula de cada unitat didàctica s'indiquen, a més, una sèrie de consideracions específiques per a tractar la diversitat a l'aula.

Per dur a terme les **adaptacions curriculars no significatives** hem de tindre en compte els aspectes següents:

- A l'alumne, al final de curs, se li ha de demanar que haja adquirit les mateixes capacitats que la resta dels companys. Per tant, haurà de complir els mínims exigibles corresponents al nivell que curse, tenint en compte, a més, que en aquest cas es tracta de l'últim curs de l'etapa.
- Les activitats han de ser variades amb diferents graus de dificultat per a adaptar-nos millor al seu nivell. El material didàctic ha de ser de tipus pràctic i individualitzat. D'aquesta manera l'alumne se sentirà més còmode en la dinàmica de classe. Finalment, a través d'activitats de tipus col·lectiu se l'ha d'intentar integrar en el grup.

Les mesures extraordinàries que proposa el Decret 104/2018 inclouen les adaptacions curriculars individuals significatives, les adaptacions d'accés que requereixen materials singulars,

personal especialitzat o mesures organitzatives extraordinàries, i els programes específics que requereixen adaptacions significatives del currículum.

S'ha de fer les adaptacions curriculars, en col·laboració amb el Departament d'Orientació, després que s'haja elaborat un informe de competència curricular de l'alumne i d'haver establert

quins objectius, continguts i criteris d'avaluació pot assolir. Si, com a conseqüència de l'avaluació inicial, s'adopta la decisió d'efectuar una adaptació curricular que s'aparte significativament dels continguts i dels criteris d'avaluació del currículum ordinari, aquesta adaptació s'ha de fer buscant el màxim desenvolupament possible de les competències clau. Aquestes adaptacions han de tindre com a objectiu l'adquisició d'un vocabulari musical mínim a partir d'activitats de reforç i de materials adaptats. Quant a la pràctica musical, s'ha de mirar de donar a aquests alumnes participació en el nombre més alt d'activitats possible i adaptar-les al seu nivell de capacitat.

Les mesures que es poden emprar en l'àrea de Música en aquesta mena de tasques són les següents:

- **Els continguts (sabers basics):** tenint en compte les aptituds, les necessitats i els interessos dels alumnes i quins continguts de la programació són essencials i quins secundaris, es pot eliminar, modificar o afegir uns quants continguts fent en la programació els canvis que es consideren necessaris. Per tant, l'ambient de treball de classe ha de ser individualitzat dins de l'activitat gupal.
- **Estratègies didàctiques (situacions d'aprenentatge):** s'han de fomentar activitats variades que responguen a diferents modalitats o vies d'aprenentatge utilitzant-hi materials didàctics diversos. Al mateix temps, s'han de fer servir diferents modalitats d'agrupament d'alumnes per a combinar el treball individual amb el treball en grups heterogenis reduïts i buscar facilitar l'aprenentatge dels alumnes que tinguen necessitats especials.
-
-
- **Avaluació:** a través de l'avaluació inicial podem conèixer la situació de partida de cada alumne i detectar possibles problemes d'aprenentatge. Les activitats d'avaluació contínua o formativa han d'estar encaminades a valorar l'aprenentatge significatiu de l'alumnat. A més, depenent de les dificultats d'aprenentatge, els criteris d'avaluació s'han d'adaptar als objectius mínims que s'hagen establert en cadascun dels casos.

Actuacions per a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals

També podem trobar a l'aula alumnes avantatjats en la pràctica musical i alumnes que practiquen o estudien un instrument, però que no arriben al nivell necessari per a convalidar l'assignatura. Aquests alumnes amb unes aptituds i una motivació més altes també han de veure satisfetes les seues expectatives i arribar a desenvolupar al màxim les seues capacitats personals. En aquesta zona hi ha una gran tradició de bandes musicals i sovint hi ha alumnes que reben una formació musical complementària en escoles de música o conservatoris. En aquests casos, s'ha de mirar d'aprofitar, dins del ritme normal del grup, les destreses adquirides per a enriquir la pràctica musical a l'aula .

22.Temes transversals i ODS.

Els temes transversals en l'ensenyament de la música en ESO i Batxillerat a la omunitat Valenciana, especialment sota el marc de la LOMLOE, s'integren com a part essencial del currículum per a fomentar una educació més integral, inclusiva i connectada amb la realitat social. Ací et resumisc els principals enfocaments i continguts transversals aplicables a l'assignatura de Música:

1. Educació en valors

Respecte, empatia i treball en equip: La música s'utilitza com a eina per a fomentar la convivència, la cooperació i el respecte per la diversitat cultural.

Educació per a la pau i la igualtat: A través de la música es promou la reflexió sobre conflictes, discriminació i justícia social.

2. Intel·ligència emocional

L'expressió musical ajuda a l'alumnat a identificar, expressar i gestionar les seues emocions, desenvolupant habilitats d'autoconeixement i empatia.

3. Educació per al consum responsable

S'analitza el paper de la música en els mitjans de comunicació i el mercat, fomentant el pensament crític sobre la indústria musical, la publicitat i el consum cultural.

4. Sostenibilitat i medi ambient

S'aborden temes com l'impacte ambiental dels esdeveniments musicals, l'ús de materials sostenibles en instruments, i la música com a mitjà per a conscienciar sobre el canvi climàtic.

5. Inclusió i diversitat

Es promou el coneixement de músiques del món, estils diversos i expressions culturals que afavoreixen la inclusió i el respecte per les diferències.

6. Competències digitals

Ús d'eines TIC per a la creació, edició i difusió de música, desenvolupant habilitats tecnològiques aplicades a l'art.

7. Educació per a la ciutadania

La música com a mitjà per a reflexionar sobre la identitat, la participació social i la història, incloent-hi l'anàlisi d'himnes, cançons protesta i moviments socials.

Tema Transversal en Música	ODS Relacionat
Educació emocional i expressió artística	ODS 3: Salut i benestar
Igualtat de gènere i diversitat cultural	ODS 5: Igualtat de gènere ODS 10: Reducció de les desigualtats
Educació per a la pau i la convivència	ODS 16: Pau, justícia i institucions sòlides
Sostenibilitat i consciència mediambiental	ODS 13: Acció pel clima ODS 12: Producció i consum responsables
Ús responsable de les tecnologies musicals	ODS 9: Indústria, innovació i infraestructura

	ODS 4: Educació de qualitat
Música com a eina d'inclusió social	ODS 1: Fi de la pobresa ODS 4: Educació de qualitat ODS 10: Reducció de desigualtats
Participació ciutadana a través de la música	ODS 11: Ciutats i comunitats sostenibles

23. Avaluació de la pràctica docent

L'avaluació pràctica docent en l'àmbit de la música segons la LOMLOE a la Comunitat Valenciana es fonamenta en diversos documents normatius i pedagògics que estableixen criteris, indicadors i metodologies per valorar tant el procés d'ensenyament com el desenvolupament professional del docent.

Marc normatiu i pedagògic

1. **Decret 107/2022:** regula el currículum de l'ESO a la Comunitat Valenciana, incloent la matèria de música. En aquest decret es defineixen:
  - a. **Sabers bàsics** (com ara la percepció, anàlisi, interpretació i creació musical).
  - b. **Competències específiques** i la seva relació amb les competències clau.
  - c. **Situacions d'aprenentatge** que han de ser significatives i vivencials.
  - d. **Annex I:** dedicat a l'avaluació de la pràctica docent, amb indicadors qualitius extrets de la pàgina 42676 del decret
2. **Autoavaluació i reflexió docent:** Segons la LOMLOE, la pràctica docent ha de ser objecte d'avaluació contínua, no només per part de l'administració, sinó també com a estratègia de millora professional. Això inclou:
  - a. Revisió de les estratègies metodològiques.
  - b. Anàlisi de l'impacte en l'aprenentatge de l'alumnat.
  - c. Ajust del procés d'ensenyament a les necessitats dels alumnes
3. **Instruments d'avaluació:**
  - a. Qüestionaris d'autoavaluació.
  - b. Observació de la pràctica docent.
  - c. Informe de la inspecció educativa (en processos selectius).

En la matèria de música, l'avaluació de la pràctica docent es vincula especialment amb:

- L'expressió individual i col·lectiva (SB.2.1).
- Projectes artístics interdisciplinaris.
- Vivència musical com a eina pedagògica.
- Inclusió educativa i adaptació a la diversitat.

Desde el departament es proposa el següent qüestionari:

1. Planificació

- Les meues situacions d'aprenentatge són significatives i connectades amb l'entorn.
- Incloc sabers bàsics i competències específiques de manera clara.

2. Metodologia

- Promoc la participació activa i la creació musical.
- Adapte les activitats a diferents ritmes i estils d'aprenentatge.

3. Avaluació

- Utilitze rúbriques, coavaluació i autoavaluació.
- Els criteris d'avaluació són clars per a l'alumnat.

4. Inclusió

- Faig adaptacions per a l'alumnat amb necessitats específiques.
- Promoc la igualtat d'oportunitats en l'aula.

5. Competència digital

- Integre recursos digitals en les meues classes de música.
- Utilitze eines TIC per a la composició, edició i anàlisi musical.

6. Clima d'aula

- Cree un ambient positiu, respectuós i motivador.
- L'alumnat se sent escoltat i valorat.

24.Composició del Departament. Nivells que imparteixen.

Actualment, el departament de Música el conformen tres professors de plantilla a horari complet que es reparteixen els grups i les matèries corresponents al departament de música:

Elena Ull Barbat. Funcionaria de carrera amb destinació definitiva en el centre. Imparteix docència en els grups AD i C a 1r ESO , A,B,C i D a 3r ESO, i Cor i tècnica vocal en Primer de Batxillerat d'arts escèniques i música.

Carmen Hidalgo Ortega. Funcionaria de carrera amb destinació definitiva en el centre. Imparteix docència en els grups C i D a 2n ESO.Es Tutora del Grup 2n ESO C. Creativitat musical a 3r E.S.O. , Anàlisi musical en Primer de Batxillerat d'arts escèniques i música. Història de la Musica i la Dansa en Segon de Batxillerat d'arts escèniques i música

Francisca Ferrero Villar.Funcionaria de carrera en comissió de serveis. Imparteix docència en els grups A,B i AD de 2n E.S.O, en el grup E de 2n E.S.O , del que és tutora. Música en 4rt E.S.O. ,Llenguatge i pràctica musical en Primer de Batxillerat d'arts escèniques

Cèsar Pérez Pérez .Cap de Departament: Funcionari de carrera amb destinació definitiva en el centre. Imparteix docència en el grups A,B,i D de 1r ESO ,3r P.D.C. , Anàlisi musical en Segon de Batxillerat d'arts escèniques i música i Cor i tècnica vocal en Segon de Batxillerat d'arts escèniques i música.

Alacant, Octubre 2025.

